

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. SAŽETAK PREPORUKA DANIH ZA 2024. GODINU	7
III. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	10
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	10
2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	10
3. METODE I POSTUPCI REVIZIJE	11
4. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	11
5. NADLEŽNOST, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE	14
5.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti rada Ministarstva	16
6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	16
7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	19
7.1. Pregled prihoda i primitaka	20
7.1.1. Prihodi od naknada i pristojbi.....	20
7.1.2. Donacije – transferi iz inozemstva	23
7.2. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	24
7.2.1. Bruto plaće.....	25
7.2.2. Izdaci za uporabu vozila	27
7.2.3. Unajmljivanje imovine i opreme	29
7.2.4. Ugovorene usluge.....	29
7.2.5. Kapitalni izdaci	31
7.2.6. Višegodišnji projekti i programi posebnih namjena	32
7.3. Bilanca stanja	32
7.3.1. Sredstva	33
7.3.2. Obveze	38
7.3.3. Popis sredstava i obveza	39
8. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	41
8.1. Eksterni premještaj i izravno preuzimanje državnih službenika	41
8.2. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	42
8.3. Interni premještaji i unapređenja	43
8.4. Upućivanje uposlenih na rad u DKP	44
8.5. Ugovori o djelu.....	44
9. JAVNE NABAVE.....	45
9.1. Nabava usluga otklanjanja kvarova na sustavu hlađenja u objektu Ministarstva	45
9.2. Nabava usluga interneta	46
9.3. Nabave u DKP-ovima	47
9.4. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma	48
10. IT REVIZIJA	48
11. SUDBENI SPOROVI.....	49
12. OSTALO – REVIZIJA DKP-OVA	50
13. KOMENTARI MINISTARSTVA NA NACRT IZVJEŠĆA	51
PRILOZI	51

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2024. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u paragrafu *Temelj za mišljenje s rezervom*, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2024. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. nismo u mogućnosti potvrditi točnost financijskih izvješća u dijelu stalnih sredstava, potraživanja i obveza Ministarstva s obzirom na to da popisom sredstava i obveza nisu usklađena stvarna stanja sa stanjima u Glavnoj knjizi (točka 7.3. Izvješća).*

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljam revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja i stoga su ključna pitanja revizije. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću o obavljenoj reviziji, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da o danom pitanju ne treba izvijestiti u našem izvješću, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile javnu dobrobit od takvog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2024. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u paragrafu *Temelj za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2024. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.*

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1) *uplata donatorskih sredstava nije izvršena na način predviđen zakonskim propisima (točka 7.1.2. Izvješća).*

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti.*

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući daljnju rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na:

- *nedostatke kod procesa transfera konzularnih prihoda (točka 6.2.1. Izvješća),*
- *realizaciju izdataka po osnovu korištenja službenih vozila (točka 7.2.2. Izvješća),*
- *neefikasnost u realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja (točka 7.2.6. Izvješća),*
- *procedure upošljavanja, angažiranja osoba po ugovorima o djelu i davanje ovlaštenja za obavljanje drugih poslova nisu bile transparentne i u potpunosti usklađene sa zakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast (točka 8. Izvješća),*
- *nedostatke i slabosti u procesu javnih nabava (točka 9. Izvješća),*
- *sudbene sporove i potencijalne obveze po osnovu istih (točka 11. Izvješća).*

³ Paragraf kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 4.7.2025. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. SAŽETAK PREPORUKA DANIH ZA 2024. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2024. godinu dano je 38 preporuka (11 novih i 27 ponovljenih⁴). Od ukupnog broja danih preporuka, 4 preporuke⁵ se odnose na financijska izvješća i na usklađenost, 16 preporuka na financijska izvješća⁶, a ostale na usklađenost.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka za 2024. godinu

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Ministarstvo je dužno osigurati da na sistematiziranim poslovima gdje postoje značajni rizici poslovanja budu uposlene kompetentne osobe u punom kapacitetu i u kontinuitetu.	P
2	S obzirom na rizike koji se mogu javiti u postupanjima koja nisu predviđena okvirom državne službe, Ministarstvo, pored Kodeksa ponašanja državnih službenika preuzetog od Agencije za državnu službu, treba razmotriti mogućnost donošenja pravila ponašanja diplomata i drugih uposlenih u službi.	P
3	Ministarstvo je dužno osigurati da se uredsko poslovanje vrši na jednoobrazan način.	P
4	Ministarstvo je dužno poštovati propisane rokove za dostavljanje izvješća o izvršenju proračuna.	N
5	Ministarstvo treba nastaviti s kvalitativnim unapređivanjem sadržaja bilješki uz financijska izvješća u cilju detaljnijeg izvješćivanja o bitnim promjenama tijekom godine i stanju imovine i obveza Ministarstva na 31.12. tekuće godine.	P
6	Ministarstvo treba detaljno analizirati dokument na temelju kojeg se vrši naplata konzularne pristojbe i sačiniti kvalitetan popis pristojbi koje se naplaćuju u DKP mreži s jasno definiranim postupanjem u DKP-ovima.	P
7	Ministarstvo je dužno vršiti redovitn transfer naplaćenih konzularnih pristojbi u skladu s Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata i administrativnih pristojbi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH uz kontrolu stanja novčanih sredstava na konzularnim računima DKP-ova.	P
8	Ministarstvo treba kvartalno vršiti sravnjenje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda po pojedinim DKP-ovima s Ministarstvom financija i trezora BiH u skladu s navedenom Instrukcijom.	P
9	Ministarstvo je dužno da prijem donatorskih sredstava realizira na temelju dokumenta donatora kojim se može potvrditi iznos uplaćenih sredstava i njihova namjena.	N
10	Ministarstvo je dužno primjenjivati propise koji se odnose na angažiranje, evidentiranje i plaćanje uposlenih prilikom prekovremenog rada, što uključuje i preraspodjelu radnog vremena kada god je to moguće, na način kako je to predviđeno važećom odlukom Vijeća ministara BiH.	P
11	Ministarstvo je dužno da odobravanje plaćenog odsustva za vjerske praznike uposlenim vrši u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.	N

⁴ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁵ Broj 10,11,16, 31.

⁶ Broj 4,5,6,7,8,9,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26.

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
12	Ministarstvo je dužno napredovanje uposlenih u viši unutarnji platni razred vršiti u skladu s Metodologijom za raspoređivanje uposlenih unutar platnog razreda, poštujući sve odredbe navedenog akta.	N
13	Ministarstvo treba uskladiti klase motornih vozila prema važećem Pravilniku o službenim vozilima za specijalizirane namjene Ministarstva i diplomatsko-konzularnih predstavništava.	N
14	Ministarstvo treba donijeti interni akt o načinu vođenja evidencije o korištenju vozila u skladu s važećim Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.	N
15	Ministarstvo je dužno kod procesa uporabe službenih vozila osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o uporabi vozila koje predstavljaju temelj za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.	P
16	Potrebno je da Ministarstvo analizira postojeće stanje, napravi plan aktivnosti te zauzme proaktivan stav za realizaciju raspoloživih sredstava za višegodišnje projekte.	P
17	Ministarstvo je dužno kratkoročna potraživanja evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.	P
18	Potrebno je, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, utvrditi način evidentiranja izdataka po osnovu plaća i naknada uposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su privremeno s radnopravnim statusom u ovom Ministarstvu.	P
19	Potrebno je da Ministarstvo sačini analizu dokumentiranosti, strukture i ročnosti potraživanja te provede neophodna knjiženja u cilju iskazivanja točnih bilančnih pozicija u financijskim izvješćima.	P
20	Potrebno je da Ministarstvo, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, riješi pitanje salda na kontu razgraničenih prihoda (tečajne razlike).	P
21	Ministarstvo treba sve nekretnine koje su dodijeljene Bosni i Hercegovini u postupku sukcesije imovine bivše SFR Jugoslavije evidentirati u poslovne knjige Ministarstva.	P
22	Za sve viškove sredstava utvrđene popisom potrebno je utvrditi vrijednost i iste evidentirati u poslovne knjige.	P
23	Ministarstvo treba razmotriti daljnji status opreme koja nije stavljena u funkciju i u skladu s tim donijeti odgovarajuću odluku.	N
24	Potrebno je da Ministarstvo, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigura potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i načela kako bi iskazana salda na bilančnim pozicijama bila točna i odražavala stvarno stanje.	P
25	Ministarstvo treba stavke knjižene na kontima razgraničenih rashoda zatvoriti u tijeku godine, a nezatvorene stavke evidentirati kao izvanredni prihod institucija BiH.	P
26	Ministarstvo treba okončati aktivnosti na usuglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obveza u skladu s donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa i utvrđenim rokovima, kako bi popis sredstava i obveza za sljedeću godinu bio proveden u skladu s važećim propisima te kako bi bio efikasan i svrsishodan.	P
27	Ministarstvo treba nabavu i trošenje obrazaca stikera viza i putnih listova evidentirati putem konta zaliha.	N
28	U procesu upošljavanja Ministarstvo treba osigurati poštovanje načela transparentnosti.	N
29	Ministarstvo je dužno raspoređivanje državnih službenika na upražnjena radna mjesta vršiti u skladu s relevantnim propisima.	P

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
30	Preporučujemo Ministarstvu da uspostavi jasne i transparentne kriterije za napredovanje i interno premještanje uposlenih.	P
31	Ministarstvo treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematiziranih radnih mjesta.	P
32	Ministarstvo je dužno postupke nabava pokretati i provoditi u skladu s Planom nabava i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora.	P
33	Ministarstvo je obvezno da dosljedno primjenjuje Zakon o javnim nabavama i postupak iz razloga krajnje žurnosti provodi u okolnostima kojima se opravdava izuzetna žurnost, uz pravodobno planiranje nabava.	N
34	Ministarstvo treba provoditi proceduru nabave usluga interneta i zanoviti stare ugovore.	P
35	Nabave u DKP-ovima trebaju biti realizirane u skladu s važećim propisima koji reguliraju oblast nabava.	P
36	Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu isteka ugovora i pravodobnog pokretanja novih procedura javnih nabava te kontrole fakturiranih cijena.	P
37	Ministarstvo treba, osim finansijskog, uspostaviti i količinsko praćenje zaključenih ugovora što će biti temelj za kvalitetnije planiranje u narednom razdoblju.	N
38	Preporučujemo Ministarstvu da, kod angažmana stranih državljana u DKP-ovima, ima u vidu i zakonske odredbe iz oblasti radnog prava zemlje domaćina te izbjegne moguće sudbene sporove pred stranim sudovima.	P

Status: N-nova, P-ponovljena

Osim navedenog, u Izvješću je obrađeno i 18 preporuka čija je realizacija, u 2024. godini, ocijenjena kao realizacija u tijeku, a koje će i dalje biti predmet praćenja⁷.

⁷ Vidjeti tablicu broj 2. u točki 4. Izvješća

III. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je financijsku reviziju za 2024. godinu koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća Ministarstva i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti.

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Ministarstva za 2024. godinu su, pored mišljenja neovisnog revizora i sažetka danih preporuka za 2024. godinu, prezentirani predmet i cilj revizije, korišteni kriteriji, kao i metode i postupci revizije. Također, ocijenjena je realizacija preporuka iz prethodnih izvješća i prezentirani su detaljni revizorski nalazi i dane preporuke.

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Ministarstva za 2024. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li balance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise, i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedina značajna pogrešna prikazivanja mogu ostati neotkrivena.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Revizija financijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Naime, za obavljanje financijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2024. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o financijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcije o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj – ožujak, travanj – lipanj i srpanj – rujna 2024. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti

- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutarnjoj reviziji
- Zakon o obveznim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu).

3. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Financijska revizija je provedena u skladu s donesenim godišnjim planom u dvije faze, odnosno obavljanjem prethodne i završne revizije u razdoblju između listopada 2024. godine i svibnja 2025. godine. U skladu s predmetom financijske revizije i metodologijom rada Ureda za reviziju koja se bazira na Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), sagledana je prezentirana dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva, utvrđena su područja rizika i ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola po pojedinim procesima radi određivanja revizijskog pristupa. Na bazi uzorka je izvršen uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju o nastalim poslovnim događajima evidentiranim u poslovnim knjigama Ministarstva. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata koji su vezani za financijsko poslovanje Ministarstva. Obavljeni su razgovori s rukovodstvom Ministarstva i drugim uposlenicima u cilju pribavljanja obrazloženja odgovornih osoba u svezi s poslovnim događajima koji su bili predmetom revizije.

4. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnim izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji Ministarstva Ured za reviziju je dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Tijekom obavljanja revizije za 2024. godinu ocijenili smo kako je Ministarstvo od ukupno 52 prethodno dane preporuke realiziralo 7, 27 preporuka nije realiziralo, a za 18 preporuka je realizacija u tijeku.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Broj prep.	Ocjena realizacije preporuke iz prethodnih izvješća	Status
1/2023	Tijekom većeg dijela godine nije bilo značajnijih aktivnosti na ažuriranju mape poslovnih procesa, određene aktivnosti su poduzete pred kraj 2024. i 2025. godine. Do razdoblja obavljanja revizije (travanj 2025. godine) ažurirani su Mapa poslovnih procesa i Registar rizika, ali nisu uneseni u PIFC aplikaciju.	
2/2023	Donesene su interne procedure stvaranja obveza u formi pravilnika koji je stupio na snagu danom donošenja, tj. 29.7.2024. godine.	
3/2023	Ministarstvo je i tijekom 2024. godine sačinjavalo i potpisivalo dokumente mimo elektroničkog sustava za upravljanje dokumentima.	

4/2023	Nije korištena mogućnost preraspodjele radnog vremena po osnovu prekovremenog rada pa su i tijekom 2024. godine isplaćene naknade za prekovremene sate.	✗
5/2023	U revidiranom uzorku izdataka nisu uočeni nedostaci u svezi s načinom evidentiranja obveza za koje će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini.	✓
6/2023	Usvojen je pravilnik o korištenju službenih vozila za specijalizirane namjene nakon pribavljanja suglasnosti Vijeća ministara BiH.	✓
7/2023	U Ministarstvu još uvijek nije osigurano uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o uporabi vozila koje predstavljaju temelj za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.	✗
8/2023	Utvrđena su manja odstupanja realiziranih kapitalnih izdataka u odnosu na odobrenu namjensku strukturu kapitalnih izdataka.	●
9/2023	Nije bilo aktivnosti Ministarstva u svezi s analizom dokumenta na temelju kog se vrši naplata takse (Cjenik) niti je bilo izmjena u sadržaju, osim instrukcije da se obustavi naplata za duplikat putovnice.	✗
10/2023	Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo efikasan sustav i redovit transfer naplaćenih konzularnih pristojbi kako je definirano internim aktima.	✗
11/2023	Ministarstvu financija i trezora su dostavljeni podaci za usklađivanje naplaćenih i transferiranih prihoda od konzularnih usluga za prvi i drugi kvartal, ali nisu nam prezentirani dokazi kako su po navedenim vršena usklađivanja.	✗
12/2023	Tijekom većeg dijela godine su se primjenjivale ranije donesene instrukcije i nautci o načinu naplate, evidentiranja, transfera konzularnih prihoda i izvještavanje o izvršenim konzularnim uslugama. Ministarstvo je u listopadu 2024. godine donijelo novi interni akt kojim su objedinjene sve dotadašnje instrukcije te će se efekti njegove primjene pratiti u narednom razdoblju.	●
13/2023	Ministarstvo nije još uvijek evidentiralo pojedine transakcije u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.	✗
14/2023	Ministarstvo je započelo aktivnosti na sačinjavanju analize svih potraživanja od uposlenih te je pristupilo donošenju rješenja za naplatu određenih potraživanja.	●
15/2023	Ministarstvo je donijelo interni akt o postupanju u svezi s potraživanjima koja su nastala u prethodnim razdobljima te započelo aktivnosti na donošenju rješenja za naplatu potraživanja.	●
16/2023	Ministarstvo još uvijek nije sačinilo analizu ročnosti potraživanja na temelju koje bi provelo neophodna knjiženja u cilju točnog iskazivanja pozicije potraživanja u financijskim izvješćima.	✗
17/2023	Isplata plaća uposlenih iz Ministarstva sigurnosti je vršena kao i prethodnih godina, evidentiranjem putem konta potraživanja te na taj način nisu prikazane u izdacima za plaće.	✗
18/2023	Na kontima razgraničenih prihoda od tečajnih razlika i dalje su salda koja popisno povjerenstvo nije potvrdilo kao ispravna.	✗
19/2023	Nekretnine u Keniji i Alžiru su uknjižene, dok su nekretnine u Brazilu i Urugvaju u postupku uknjižbe u zemljišne knjige i nisu evidentirane u poslovne knjige Ministarstva.	✗
20/2023	Nisu uknjižena sva sredstva koja su popisom za 2023. godinu proglašena viškom, a za dio sredstava po popisu za 2024. godinu nije utvrđena vrijednost i nisu donesene odluke o načinu evidentiranja tog viška.	✗
21/2023	Ministarstvo prilikom evidentiranja transakcija nije osiguralo potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i načela da bi iskazana salda na bilančnim pozicijama bila točna i da bi odražavala stvarno stanje.	✗
22/2023	Ministarstvo još uvijek nije zatvorilo stavke knjižene na kontu razgraničenih rashoda u ranijem razdoblju.	✗

23/2023	Ministarstvo nije okončalo aktivnosti na usuglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obveza u skladu s donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa.	✗
24/2023	Ministarstvo nije popunilo upražnjene pozicije rukovodećih državnih službenika (tajnika i pomoćnika ministra), u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.	✗
25/2023	Ministarstvo nije donijelo interni pravilnik o uvjetima i načinu napredovanja i internog premještanja uposlenih.	✗
26/2023	Nastavljena je praksa zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji su stalnog karaktera.	✗
27/2023	Ministarstvo je pojedine nabave pokrenulo kasnije u odnosu na plan javnih nabava.	✗
28/2023	Nisu konstatirani nedostaci po pitanju objave obavještenja o dodjeli ugovora i izvješća o postupku javne nabave.	✓
29/2023	Ministarstvo nije provelo proceduru nabave usluga interneta, niti je zanovilo stare ugovore.	✗
30/2023	Ponovo su utvrđeni nedostaci kod nabava provedenih u DKP mreži.	✗
31/2023	Pojedine procedure nisu pokrenute pravodobno, odnosno prije isteka ranije potpisanog ugovora, zbog čega su u razdoblju do izbora novog dobavljača vršene nabave bez važećeg ugovora i mogućnosti provjere fakturiranih cijena.	✗
32/2023	U tijeku su aktivnosti na implementaciji novih internetskih stranica za sjedište i DKP-ove, kao i aktivnosti uspostavljanja mehanizama efikasnijeg ažuriranja podataka na internetskim stranicama.	●
33/2023	Mada nije bilo novih tužbi po osnovu angažmana stranih državljana u DKP-ovima, putem ugovora o djelu su i tijekom 2024. godine obavljani poslovi za koje je takav način angažmana predviđen Pravilnikom o unutarnjem ustroju Ministarstva.	✗
1/2022	Ministarstvo je sačinilo Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju u tijeku 2023. godine i dostavilo ga Vijeću ministara BiH radi pribavljanja suglasnosti 22.10.2024. godine. Navedenim Prijedlogom pravilnika obuhvaćeno je i 10 veleposlanstava i konzulata za koje su donesene odluke Predsjedništva u razdoblju od 2019. do 2021. godine.	●
3/2022	Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti na popunjavanju radnih mjesta gdje postoje značajni rizici pa su poslove tajnika i dva pomoćnika ministra i tijekom 2024. godine obavljali državni službenici po ovlaštenju ministra.	✗
4/2022	Po osnovu uporabe faksimila konstatirali smo kako većina dokumenata ima upisan broj na dokumentima, ali kako postoji i jedan broj dokumenata na kojima nije upisan broj, a ti dokumenti nisu ni uneseni u knjigu faksimila.	●
10/2022	Ministarstvo je unaprijedilo proces planiranja te racionaliziralo troškove službenih putovanja u odnosu na prethodne godine.	✓
16/2022	Za odabrani uzorak troškova reprezentacije navodila su se detaljna obrazloženja i povod nastanka troška, ali kod izdataka po osnovu interne reprezentacije nedostaju obrazloženja.	●
17/2022	Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti u ovoj godini po pitanju jasnog definiranja prava i obveza uposlenih u DKP BiH u pogledu primarne zdravstvene zaštite, osim što su za tri DKP-a zaključeni ugovori s osiguravajućim kućama.	●
22/2022	Sravnjena su stanja po svim redovitim i konzularnim računima, a stanje sredstava koja nisu potvrđena popisom su konstatirana i zahtijevaju daljnju analizu.	●
30/2022	Ministarstvo je kroz popis poduzimalo aktivnosti na provjeri iskazanog stanja stikera viza kod pojedinih DKP-ova kako bi se usuglasilo popisano i stvarno stanje, ali aktivnosti nisu okončane u potpunosti.	●
32/2022	Vršen je unos podataka o uposlenima kroz aplikaciju Ministarstva tijekom 2024. godine, ali još uvijek nije okončan.	●
33/2022	U 2024. godini angažiranje osoba po ugovoru na određeno vrijeme odvijalo se putem javnog oglasa.	✓

35/2022	U tekućoj godini nisu konstatirani slučajevi obavljanja poslova sa SSS radi stjecanja iskustva na poslovima VSS.	✓
37/2022	Ministarstvo je pripremio prijedlog pravilnika o uvjetima i načinu upućivanja uposlenih u DKP mreži i uputilo ga u proceduru internih konzultacija.	●
2/2021	Nisu prezentirane aktivnosti Ministarstva na donošenju pravila ponašanja diplomata i drugih uposlenih u državnoj službi.	✗
4/2021	Ministarstvo je uradilo migraciju na noviju verziju aplikacije za upravljanje dokumentima kroz koju je omogućen pregled diplomatskih aktivnosti, što je pretpostavka za izradu programa rada i izvješća o radu i aktivnostima u DKP-ovima i Ministarstvu.	●
9/2021	Nismo konstatirali značajnija poboljšanja kod realizacije višegodišnjih kapitalnih projekata niti nam je prezentirana strategija odnosno plan prioriteta adaptacije kao ni kupovine objekata.	✗
29/2021	Ministarstvo je u tijeku 2024. godine vodilo pismenu korespondenciju i suradnju sa svojim zastupnikom po zakonu u cilju zaštite imovinsko-pravnih interesa Ministarstva.	●
11/2020	Zabilješke uz bilancu stanja nisu zadovoljavajuće jer ne pružaju dostatno informacija o bitnim promjenama tijekom godine.	✗
19/2020	Ministarstvo je poduzimalo aktivnosti da se konzularni račun koristi samo za naplatu i transfer konzularnih prihoda, ali još uvijek nije uspostavilo adekvatan sustav i na razini Ministarstva se ne vodi evidencija kako svaki pojedinačni DKP postupa.	●
21/2020	Ministarstvo surađuje s Ministarstvom financija i trezora BiH, ali još uvijek nije riješeno navedeno pitanje jer isto ne ovisi samo o Ministarstvu, već i o Ministarstvu financija i trezora i Centralnoj banci.	●

Status: ✓ realizirana preporuka⁸, ● preporuka čija je realizacija u tijeku⁹, ✗ nerealizirana preporuka¹⁰, ① preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju ili nije relevantna za daljnje praćenje¹¹.

5. NADLEŽNOST, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je utemeljeno Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine¹². Istim zakonom je uređeno da ministarstvom rukovodi ministar u suradnji sa zamjenikom ministra i tajnikom ministarstava, odgovornost za rad i stanje u područjima koja su u djelokrugu rada Ministarstva te nadležnosti Ministarstva.

Ministra i zamjenika ministra imenuje predsjedatelj Vijeća ministara BiH, a Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH potvrđuje njihova imenovanja.¹³ Odlukom Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH iz siječnja 2023. godine potvrđena su imenovanja rukovodstva Ministarstva odgovornog za rad u revidiranoj godini.

Poslovi iz nadležnosti Ministarstva, utvrđeni Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine, obavljaju se u okviru osnovnih organizacijskih jedinica u sjedištu u Sarajevu i u okviru 56 diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u inozemstvu, a čine ih veleposlanstva, stalne misije pri međunarodnim organizacijama i generalni konzulati (na

⁸ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁹ U tijeku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

¹⁰ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

¹¹ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti ili nije relevantna za daljnje praćenje jer realizacija ne ovisi o instituciji ili su se izmijenile okolnosti u odnosu na stanje kada je preporuka dana.

¹² Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09.

¹³ Zakon o Vijeću ministara BiH (Službeni glasnik BiH broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07 i 14/08)

temelju važeće sistematizacije. Postojeći broj diplomatsko-konzularnih predstavništava je povećan za 10 na temelju odluka Predsjedništva BiH iz 2019., 2020. i 2021. godine¹⁴ o otvaranju novih 10 DKP-ova.

Unutarnji ustroj i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju iz 2013. godine (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji je izmijenjen u studenom 2018. godine prilikom uključivanja u sistematizaciju Jedinice za unutarnju reviziju. Pravilnikom je sistematizirano 658 radnih mjesta, od čega je 288 radnih mjesta sistematizirano u sjedištu, a 370 radnih mjesta u DKP-ovima BiH. Postojeći Pravilnik nije usuglašen s odlukama Vijeća ministara BiH niti sa spomenutim odlukama Predsjedništva BiH.

Ministarstvo je u 2023. godini sačinilo Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju i dostavilo ga 22.10.2024. godine Vijeću ministara BiH radi pribavljanja suglasnosti. Navedenim Prijedlogom pravilnika obuhvaćeno je i 10 veleposlanstava i konzulata za koje su donesene odluke Predsjedništva u razdoblju 2019. – 2021. godina.

Prijedlogom pravilnika predviđena su radna mjesta za 702 izvršitelja, od čega je 319 u sjedištu, a 383 u 66 diplomatsko-konzularnih predstavništava (52 veleposlanstva, 6 misija i 8 generalnih konzulata).

U skladu s navedenim, ocijenili smo kako Ministarstvo poduzima aktivnosti na donošenju novog pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH i preporukom iz prethodne godine (redni broj 1/2022 u Tablici 2), a aktivnosti na konačnoj implementaciji preporuke će biti predmet praćenja u narednom razdoblju.

Ministarstvo nije u potpunosti osiguralo obavljanje poslova u punom kapacitetu na radnim mjestima gdje postoje značajni rizici u poslovanju, jer nisu popunjena radna mjesta tajnika i dva pomoćnika. U 2024. godini nisu raspisivani oglasi za popunjavanje navedenih radnih mjesta, a poslove su tijekom godine obavljali državni službenici po ovlaštenju ministra. Posebno ističemo potrebu popunjavanja radnog mjesta tajnika koji je, prema trenutačno važećim internim aktima Ministarstva, određen za koordinатора aktivnosti na uspostavljanju sustava financijskog upravljanja i kontrole.

PREPORUKA 1

Ministarstvo je dužno osigurati da na sistematiziranim poslovima gdje postoje značajni rizici poslovanja budu uposlene kompetentne osobe u punom kapacitetu i u kontinuitetu.

Ministarstvo primjenjuje Kodeks ponašanja Agencije za državnu službu BiH koji nije u cijelosti prilagođen potrebama i djelatnosti Ministarstva, koja uključuje i diplomatsko predstavljanje. S obzirom na rizike koji se mogu javiti u postupanjima koja nisu predviđena okvirom državne službe, Ministarstvo je prethodnih godina analiziralo prakse u drugim zemljama u svezi s donošenjem pravila ponašanja diplomata i drugih uposlenih u službi vanjskih poslova.

¹⁴ Odluke Predsjedništva BiH od 19.06.2019., 24.09.2020. i 11.03.2021. godine o otvaranju, odnosno pokretanju postupka za otvaranje Generalnih konzulata Bosne i Hercegovine u Republici Hrvatskoj (Rijeka) i Republici Srbiji (Novi Pazar), ambasada Bosne i Hercegovine u Republici Albaniji (Tirana), Republici Azerbejdžan (Baku), Republici Tunis (Tunis), Republici Keniji (Nairobi), Slovačkoj Republici (Bratislava), Federativnoj Republici Brazil (Brasilijs), Narodnoj Demokratskoj Republici Alžir (Alžir) i Kraljevini Maroko (Rabat).

Tijekom revizije nam nisu prezentirani dokazi o aktivnostima Ministarstva u 2024. godini po pitanju donošenja pravila ponašanja diplomata.

PREPORUKA 2

S obzirom na rizike koji se mogu javiti u postupanjima koja nisu predviđena okvirom državne službe, Ministarstvo, pored Kodeksa ponašanja državnih službenika preuzetog od Agencije za državnu službu, treba utvrditi pravila ponašanja diplomata i drugih uposlenih u službi.

5.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti rada Ministarstva

Ministarstvo je uradilo migraciju na noviju verziju aplikacije za upravljanje dokumentima koja je razvijena u skladu s potrebama Ministarstva kako bi se elektroničko upravljanje dokumentima proširilo i na diplomatsko-konzularna predstavništva. U okviru sustava upravljanja dokumentima izvršeno je povezivanje 56 diplomatsko-konzularnih predstavništava, tako da se prijem i otprema dokumenata u DKP mreži obavlja kroz DMS. Kroz aplikaciju je omogućen pregled diplomatskih aktivnosti, što je pretpostavka za izradu programa rada i izvješća o radu i aktivnostima u DKP i Ministarstvu.

Imajući u vidu navedeno, ocijenili smo kako Ministarstvo poduzima aktivnosti na unapređenju procesa izrade programa rada i izvješća o radu i aktivnostima DKP-ova i Ministarstva u cjelini, u skladu s danom preporukom iz prethodne godine (preporuka broj 4/2021 u Tablici 2), a što će biti predmetom praćenja u narednom razdoblju do konačne realizacije.

Zakon o vanjskim poslovima: U ranijim izvješćima smo ukazali na činjenicu da nepostojanje zakona o vanjskim poslovima ostavlja prostor za improvizaciju, subjektivno/diskreciono odlučivanje i ad hoc postupanje u različitim situacijama, što nije dobra praksa u javnom sektoru i u najvećoj mjeri se negativno odražava na poslovanje Ministarstva. Vijeće ministara BiH je u svibnju 2023. godine uputilo u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o vanjskim poslovima koji Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH na sjednici u listopadu 2023. godine nije usvojio. Ministarstvo nije imalo dodatnih zahtjeva u tijeku 2024. godine po navedenom pitanju.

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola:

Uspostavljanje i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole obveza je svih institucija BiH u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH¹⁵, definirano kao sveobuhvatan sustav politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovoditelj institucije.

Ministarstvo je u ranijem razdoblju sačinilo Mapu poslovnih procesa, ali ona nije obuhvaćala sve procese koji su rizični s aspekta složene organizacijske strukture i slabosti sustava unutarnjih kontrola konstatiranih prethodnih godina. Tijekom većeg dijela godine nije bilo značajnijih aktivnosti na ažuriranju mape poslovnih procesa, a određene aktivnosti su poduzete pred kraj 2024. i početkom 2025. godine. Do razdoblja obavljanja revizije (travanj 2025. godine) ažurirani su Mapa poslovnih procesa i Registar rizika (koji nije u potpunosti završen), ali nisu uneseni u PIFC aplikaciju.

Ministarstvo je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH¹⁶ dostavilo Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu. U Upitniku o samoprocjeni Ministarstvo je navelo kako nisu realizirane mjere planirane za razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Po pitanju preporuke iz ranijeg razdoblja koja se odnosila na uspostavljanje i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima (preporuka broj 1/2023 u Tablici 2), u skladu s naprijed navedenim konstatirali smo kako Ministarstvo poduzima aktivnosti na njenoj realizaciji te će ista biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola:

Na temelju provedene revizije utvrdili smo kako sustav unutarnjih kontrola u Ministarstvu nije uspostavljen na zadovoljavajućoj razini pa smo konstatirali nedostatke u većini procesa koji su tijekom 2024. godine obuhvaćeni revizijom. Nedostaci i slabosti su još uvijek prisutni kod planiranja i izvršenja proračuna, upošljavanja i angažiranja osoba, popisa sredstava i obveza, javnih nabava, naplate potraživanja, transferiranja naplaćenih prihoda i primitaka, uporabe službenih vozila i drugih procesa, što je detaljno opisano u pojedinačnim točkama Izvješća. Većina nedostataka i nepravilnosti se ponavlja već duži niz godina, a pokrenute aktivnosti u Ministarstvu još uvijek nisu rezultirale značajnijim poboljšanjima.

Tijekom godine je donesen jedan broj internih akata (interne procedure stvaranja obveza, procedure planiranja proračuna i objedinjena pravila za evidentiranje konzularnih usluga), ali još uvijek nedostaju sveobuhvatna pravila i procedure za procese u dijelu materijalno-financejskog poslovanja, kao što su procedure za proces obračuna i isplate plaća i naknada, kontrolu i upravljanje novčanim sredstvima, način usuglašavanja stanja žiro-računa evidentiranih u glavnoj knjizi i stanja koja se vode u bankama (konfirmacija), pisane procedure za poslovanje u izvanrednim situacijama, načinu izvješćivanja rukovodstva DKP-ova za koje se

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

¹⁶ Navedena Jedinica ima obvezu sačinjavati i Vijeću ministara BiH dostavljati konsolidirano godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH koje sadrži informacije o stupnju uspostavljanja, napretku, stanju i aktivnostima koje su u izvještajnom razdoblju realizirane u oblasti razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola, kao i o planovima za budući razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u institucijama BiH.

dokumentacija knjiži u sjedištu, pravila za korištenje i evidentiranje čekova koji se koriste za plaćanje u pojedinim DKP-ovima, način utvrđivanja početne vrijednosti vozila čija prodaja se vrši u DKP-ovima.

Konstatirali smo kako se za iste poslovne promjene nastale u DKP-ovima evidentiranje vrši na različit način (npr. knjiženja vozila koja nisu isporučena do konca godine), a na koje se, zbog specifičnog načina poslovanja u DKP-ovima, ne mogu u potpunosti primijeniti odredbe Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama korisnika proračuna institucija BiH.

Pored nepostojanja akata kojim se uređuju određene aktivnosti i pravila postupanja, na efikasnost i efektivnost unutarnjih kontrola značajan utjecaj, pored neadekvatne popunjenosti pozicija državnih službenika, ima i česta fluktuacija uposlenih unutar Ministarstva.

U Ministarstvu je prepoznata potreba za ažuriranjem ili donošenjem novih internih akata i te aktivnosti bi trebale biti obuhvaćene okvirom unapređenja sustava financijskog upravljanja i kontrole, za što su početkom 2025. godine zaduženi pomoćnici ministra.

Uporaba faksimila

Člankom 66. Naputka o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH propisan je način evidentiranja uporabe faksimila. Naime, stavkom 5. navedenog članka propisano je kako prilikom svake uporabe faksimila na službenom aktu osoba ovlaštena za uporabu faksimila, pored faksimila, upisuje i redni broj iz Knjige uporabe faksimila, dok je stavkom (6) propisano da na primjerku službenog akta koji ostaje u instituciji osoba ovlaštena za uporabu faksimila stavlja svoj paraf i napomenu kako je na akt stavljen faksimil.

Pregledom akata koji su ovjereni faksimilom ministra, a odnose se na revidirane procese u Ministarstvu, konstatirali smo kako je na većini dokumenata upisan redni broj iz Knjige uporabe faksimila, kako je propisano spomenutim Naputkom, ali ima i dokumenata na kojima taj broj nije upisan niti je dokument evidentiran u Knjigu uporabe faksimila (npr. odluke o provedbi popisa, odluke o rezultatima popisa, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna).

Na temelju prethodno iznesenog, konstatirali smo kako Ministarstvo poduzima aktivnosti na realizaciji preporuke vezane za uporabu faksimila (redni broj 4/2022 u Tablici 2) i iste će biti predmetom praćenja i u narednom razdoblju.

Uredsko poslovanje

Ministarstvo koristi sustav za upravljanje dokumentima koji omogućava pregled predmeta i izvršavanje akcija, ali smo konstatirali kako se u određenom broju slučajeva dokumenti vezani za određeni proces sačinjavaju, obilježavaju i potpisuju i na uobičajen način, ručno, bez uporabe OWIS sustava i mimo sustava za upravljanje dokumentima.

Ovakav način uredskog poslovanja nije efikasan i pouzdan te nije u skladu s načelima uredskog poslovanja definiranim u Odluci o uredskom poslovanju u institucijama BiH¹⁷ (načelo jednoobraznosti, jednostavnosti, ekonomičnosti, točnosti). Načelo jednoobraznosti podrazumijeva da se uredsko poslovanje organizira i vrši na jednoobrazan način, načelo

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 74/14

jednostavnosti podrazumijeva da se svaka radnja obavi što jednostavnije, načelo ekonomičnosti podrazumijeva da se svaka radnja vrši uz što manje korištenja vremena i sredstava, načelo točnosti podrazumijeva da se svaka radnja mora točno i precizno obaviti i evidentirati.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno osigurati da se uredsko poslovanje vrši na jednoobrazan način.

Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹⁸ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹⁹ Ministarstvo je uspostavilo jedinicu unutarnje revizije u svom sastavu u tijeku 2021. godine i ista funkcionira u punom kapacitetu. U skladu sa Strateškim planom i Godišnjim planom revizije za 2024. godinu Jedinica unutarnje revizije je planirala i obavila osam revizija na temelju procjene rizika, dvije naknadne i jednu ad hoc reviziju.

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finacijsko izvješće za 2024. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama devet dana nakon utvrđenog roka za njegovo dostavljanje.

Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH za razdoblje 1.1. – 31.12.2024. godine propisano je da se izvješća dostavljaju do 3.3.2025. godine. Ministarstvo je izvješće o izvršenju proračuna dostavilo 12.3.2025. godine.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno poštovati propisane rokove za dostavljanje izvješća o izvršenju proračuna.

Analizom bilješki uz finacijska izvješća konstatirano je kako su informacije o izvršenju proračuna detaljne, ali ne sadrže obrazloženja za značajnija odstupanja u odnosu na planirane kategorije (npr. kod dinamike upošljavanja ili realizacije kapitalnih izdataka).

Zabilješke uz Bilancu stanja sadrže pojašnjenja pozicija potraživanja i obveza, ali za pozicije stalnih sredstava nema detaljnijih obrazloženja o promjenama tijekom godine. Promjene na stalnim sredstvima bi trebale biti iskazane u obrascu 6 – Pregled stalnih sredstava u obliku prava, te smo konstatirali kako početna i krajnja stanja stalnih sredstava u spomenutom obrascu odgovaraju podacima u glavnoj knjizi, ali kako promet (koji također odgovara podacima iz glavne knjige) ne odražava stvarne promjene na stalnim sredstvima.

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

U obrascu su navedena obrazloženja za razlike između podataka u koloni “Nabava/donacija” i podataka u pregledima kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima (obrazac 6/1) i iz donacija u naturalnom obliku (obrazac 6/2) umanjenim za rezerviranja.

PREPORUKA 5

Ministarstvo treba nastaviti s kvalitativnim unapređivanjem sadržaja bilješki uz finansijska izvješća u cilju detaljnijeg izvješćivanja o bitnim promjenama tijekom godine i stanju imovine i obveza Ministarstva na 31.12. tekuće godine.

7.1. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici u razdoblju od 1.1. do 31.12.2024. godine iskazani su u iznosu od 10.552.955 KM, što je za 1.278.602 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2024. godinu.

Prihodi se, prema ekonomskim kategorijama, odnose na prihode od naknada i pristojbi i prihoda od pružanja javnih usluga (10.295.601 KM) i primitke prodaje stalnih sredstava (81.628 KM) i prihoda od donacija (175.726 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Prilogu I. Izvješća.

7.1.1. Prihodi od naknada i pristojbi

Način uplate i evidentiranja administrativnih pristojbi i naknada koje predstavljaju prihod Proračuna institucija BiH, a naplaćuju se u inozemstvu putem DKP-ova reguliran je Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata administrativnih pristojbi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine²⁰. Oblast naplate, evidentiranja, transfera konzularnih prihoda i izvješćivanje po osnovu izvršenih konzularnih usluga je do listopada 2024. godine bila definirana i većim brojem instrukcija Ministarstva. Donošenjem nove Instrukcije Ministarstva²¹, koja je stupila na snagu 14.10.2024. godine, prestale su važiti sve dotadašnje instrukcije Ministarstva po ovom pitanju.

Donošenjem ove instrukcije Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na definiranju procedura jedinstvenim internim aktom, ali nije definiralo način na koji će se pratiti da li DKP-ovi redovito transferiraju sredstva od naplaćenih konzularnih pristojbi i dostavljaju obavještenja Ministarstvu financija i trezora BiH o izvršenom transferu te posljedice ili odgovornost DKP-ova za neredovito transferiranje naplaćenih prihoda od konzularnih usluga. Navedenom instrukcijom Ministarstvo je propisalo uporabu nove aplikacije EKUP (Evidencija konzularnih usluga i pristojbi) te imajući u vidu stupanje na snagu ove instrukcije, nisu se mogli sagledati svi aspekti njene primjene, kao ni mogućnosti koje pruža nova aplikacija.

Pomoćna evidencija o naplaćenim i transferiranim prihodima koja se vodi u sjedištu Ministarstva sadrži podatke o iznosima naplaćenih i transferiranih prihoda na mjesečnoj razini

²⁰ Instrukcija broj: 08-02-1-5824-1/12 od 28.12.2012. godine

²¹ Instrukcija o načinu naplate, evidentiranja, transfera konzularnih prihoda i izvješćivanje po osnovu izvršenih konzularnih usluga broj: 09/3-23-16-1-3594-1/24 od 14.10.2024. godine (važi od 14.10.2024. godine)

i zbrojno za obračunsko razdoblje po svakom DKP-u, te je ove godine dopunjena podatkom o početnom stanju za svaki DKP. Međutim, navedena evidencija i dalje ne sadrži ostale bitne informacije (npr. informacije o nastalim troškovima prilikom transfera prihoda, informacije o razlozima netransferiranja, greškama prilikom zatvaranja transfera na drugi DKP, iznosu bankarske provizije, naplaćenih iznosa za slanje dokumentacije putem pošte i sl.) na temelju kojih bi se pravodobno mogla konstatirati neslaganja i poduzeti neophodne aktivnosti na ispravkama eventualnih grešaka.

Po pitanju preporuke iz ranijeg razdoblja, koja se odnosila na donošenje jedinstvenog internog akta (preporuka broj 12/2023 u Tablici 2), u skladu s naprijed navedenim konstatirali smo kako je Ministarstvo donijelo jedinstveni interni akt, ali još uvijek nisu unaprijeđene evidencije i izvješćivanje na zadovoljavajući način, te će ista biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

U novoj Instrukciji Ministarstva, iz listopada 2024. godine, navedeno je da se naplata konzularne pristojbe vrši u skladu sa spomenutom Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH, Pravilnikom o cijeni putnih isprava, odnosno cjenikom konzularnih usluga u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine.

Prethodne godine smo konstatirali kako u dokumentu Ministarstva pod nazivom „Cjenik konzularnih usluga u DKP-ovima BiH“ iz 2014. godine, visina pojedinih pristojbi izraženih u eurima ne odgovara preračunatom iznosu pristojbi iz Tarife utvrđene u Zakonu o administrativnim pristojbama BiH, kao i kako sadrži pristojbu za „duplikat putovnice“ koji nije predviđen Zakonom o putnim ispravama. U tijeku 2024. godine Ministarstvo je naložilo veleposlanstvima i generalnim konzulatima prestanak naplate pristojbe za „duplikat putovnice“, ali nam nisu prezentirane informacije o ostalim aktivnostima Ministarstva koje se tiču izmjene Tarife administrativnih pristojbi u tom dijelu, odnosno usuglašavanje spomenutog Cjenika s iznosom koji odgovara visini utvrđenoj u Tarifi.

Spomenutim Cjenikom te novom Instrukcijom Ministarstva navedeno je kako DKP-ovi koji obavljaju naplatu u američkim, kanadskim i australskim dolarima, engleskim funtama i švajcarskim francima preračunavat će iznos u eurima u odgovarajuću valutu, obavljat će provjeru tečaja navedenih valuta jednom kvartalno i vršiti korekciju visine administrativne pristojbe u propisanim slučajevima. Nije propisana obveza obavješćivanja sjedišta o izvršenoj korekciji niti je propisano jasno postupanje ukoliko se naplata vrši u lokalnoj valuti zemlje prijema, a ne radi se o pobrojanim valutama.

PREPORUKA 6

Ministarstvo treba detaljno analizirati dokument na temelju kojeg se vrši naplata konzularne pristojbe i sačiniti popis pristojbi koje se naplaćuju u DKP mreži s jasno definiranim postupanjem u DKP-ovima.

Transfer naplaćenih konzularnih pristojbi: Na temelju podataka iz pomoćne evidencije Ministarstva može se zaključiti kako značajan dio DKP-ova nije vršio redovito transferiranje svaki mjesec. Pojedini DKP-ovi nisu vršili redovit transfer sredstava tijekom više mjeseci u godini iako su naplaćena sredstva, prema važećim instrukcijama, podlijevala transferu (npr. Bruxelles 48.135 KM, Kuvajt 102.456 KM, Ljubljana 297.039 KM, Pariz 71.520 KM, Oslo 43.080 KM, Rijad 82.238 KM i dr.) Zbog problema u međunarodnom platnom prometu veleposlanstva u Štokholmu, Tripoliju i Moskvi nisu bila u mogućnosti transferirati naplaćenu konzularnu

pristojbu te Ministarstvo, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH²², prati naplaćene prihode, a problem s transferom od 2024. godine rješava umanjnjem mjesečnog iznosa za financiranje rada veleposlanstava. Ovakav način praćenja prihoda i transfer sredstava za redovito poslovanje od ranije se vrši za Štokholm.

U skladu s navedenim, može se zaključiti kako Ministarstvo ne vrši redovito transfer naplaćenih sredstava od konzularnih usluga u potpunosti kako je propisano, te kako nije značajno unaprijedilo vođenje pomoćnih evidencija koje i dalje, po našem mišljenju, ne pružaju adekvatne i kvalitetne informacije u svezi s transferiranjem sredstava. Također se nismo uvjerali kako se podaci o netransferiranim konzularnim pristojbama uspoređuju sa stanjem na konzularnim računima preko kojih se vrši njihova naplata, a zatim prijenos na račun kod Centralne banke BiH.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je dužno vršiti redovit transfer naplaćenih konzularnih pristojbi u skladu s Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata i administrativnih pristojbi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH uz kontrolu stanja novčanih sredstava na konzularnim računima DKP-ova.

Po pitanju usklađivanja iznosa naplaćenih i transferiranih prihoda, konstatirali smo kako je Ministarstvo u tijeku 2024. godine dostavljalo Ministarstvu financija i trezora BiH tablične preglede o ostvarenim i transferiranim prihodima, ali još uvijek nisu poduzete neophodne kontinuirane aktivnosti na spravljanju stanja s Ministarstvom financija i trezora što potvrđuje i evidentirani iznos salda na razgraničenim prihodima po osnovu naplaćenih konzularnih pristojbi u DKP-ovima.²³

PREPORUKA 8

Ministarstvo treba kvartalno vršiti spravljanje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda po pojedinim DKP-ovima s Ministarstvom financija i trezora BiH u skladu s navedenom Instrukcijom.

Pored neblagovremenog transferiranja naplaćenih prihoda i njihovog spravljanja, na razini Ministarstva se ne vodi evidencija kako svaki pojedinačni DKP postupa u svezi s pridržavanjem instrukcije o načinu izmirenja bankarske provizije, iako iz sjedišta Ministarstva upozoravaju DKP na obvezu prijenosa sredstava s redovitog računa na konzularni račun ukoliko je provizija izmirena putem tog računa.

Po pitanju preporuke iz ranijeg razdoblja, koja se odnosila na plaćanje bankarske provizije i troškova održavanja konzularnog računa (preporuka broj 19/2020 u Tablici 2), konstatirali smo kako Ministarstvo poduzima određene aktivnosti, te će ista biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

U svezi s rješavanjem načina planiranja i realizacije bankarskih i drugih troškova koji prate transfer konzularnih prihoda iz DKP-a na Jedinstveni račun trezora informirani smo kako Ministarstvo nije u mogućnosti poduzimati značajnije aktivnosti jer je isto uvjetovano

²² Akt Ministarstva financija i trezora broj 08-16-1-2423-2/22 od 30.03.2022.godine i 08-16-1-8988-2/23 od 28.12.2023. godine

²³ Na kontu 191115 saldo na 31.12.2024. godine iznosi 440.714 KM

aktivnostima Ministarstva financija i trezora BiH i Centralne banke BiH, te kako nisu obaviješteni u kojoj fazi je inicijativa da se uvede sustav deviznog plaćanja SEPA za zemlje regije.

Po pitanju preporuke iz ranijeg razdoblja, koja se odnosila na način planiranja i realizacije bankarskih i drugih troškova (preporuka broj 21/2020 u Tablici 2), konstatirali smo kako provedba daljnjih aktivnosti ovisi i o drugim institucija, a ne samo Ministarstvu, te će ista biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

7.1.2. Donacije – transferi iz inozemstva

Ministarstvo je iskazalo prihod od donacija u iznosu od 175.726 KM i isto se odnosi na donaciju evidentiranu u veleposlanstvu u Kuvajtu na temelju pologa novčanih sredstava na račun Veleposlanstva. Navedeni način prijema novčane donacije nije u skladu s propisima kojim su regulirani prijem i realizacija tekuće potpore u novčanom obliku.

Zakonom o financiranju institucija BiH, Zakonom o proračunu institucija BiH i Instrukcijom Ministarstva financija BiH²⁴ je propisan način primanja donatorskih sredstava, postupak i način otvaranja računa za primanje uplaćenih namjenskih sredstava, otvaranje programa posebnih namjena i realizacija donatorskih sredstava.

Veleposlanstvo BiH u Kuvajtu je dopisom informiralo Ministarstvo kako je 20.2.2024. godine na redovan račun veleposlanstva položen iznos od 30.000 KWD – kuvajtskih dinara (90.195 EUR po tečaju na dan uplate). U dopisu je navedeno kako je ta sredstva Ministarstvo vanjskih poslova Kuvajta samoinicijativno namijenilo za potporu rada veleposlanstva, uz prijedlog da se sredstva ne povlače s računa veleposlanstva i da se troše uobičajenom procedurom prema financijskom planu i proračunu. Iz sjedišta Ministarstva su obavijestili veleposlanstvo da je potrebno da, u cilju poštovanja propisanih procedura o prijemu novčanih donacija, donirana sredstva uplati na ranije otvoreni donatorski račun, kao i da dostavi važeću dokumentaciju na temelju koje je izvršena uplata navedenih sredstava te da dostavi dokument iz kojeg je jasno vidljiva namjena zaprimljenih sredstava. Transfer u iznosu od 30.000 KWD s tekućeg računa veleposlanstva na donatorski račun izvršen je 13.3.2024. godine.

Izdaci iz donatorskih sredstava (ukupno 168.644 KM) su realizirani nakon otvaranja programa posebnih namjena na temelju zahtjeva Ministarstva upućenog Ministarstvu financija i trezora BiH u listopadu 2024. godine. Kako do tada nije dostavljen dokument donatora o namjeni sredstava, Ministarstvo je samo odredilo namjenu i raspored donatorskih sredstava. Nakon što je Veleposlanstvo, koncem studenog 2024. godine, informiralo Ministarstvo o nedostatnim sredstvima za rad, proslijeđen je nalog da se sredstva prenesu s donatorskog na redovan račun i realiziraju u skladu s dostavljenim planom rashoda Veleposlanstva. Realizirani izdaci se odnose na neto plaće i naknade plaća uposlenih (56.646 KM), troškove unajmljivanja (41.998 KM) i nabavu vozila (70.000 KM).

Pored činjenice da sredstva donacije nisu uplaćena na način predviđen spomenutim zakonskim aktima, uplatom donatora na poseban račun, nije nam prezentiran dokaz o primopredaji navedenog iznosa novčanih sredstava između predstavnika donatora i veleposlanstva u Kuvajtu kao ni pismo namjere od donatora, sporazum ili odluka kojom bi se

²⁴ Instrukcija o primanju donacija, otvaranju računa, evidentiranju, načinu korištenja i izvješćivanju o realizaciji donatorskih sredstava broj 08-02-1-2525-1/11 od 15.3.2011. godine

potvrdilo u koju svrhu su donirana sredstva. Pitanjem uplata donacija koje se odnose na ovaj DKP, te eventualno uplaćenih doniranih sredstava u ranijem razdoblju, a koja nisu uplaćivana na donatorski račun, odnosno čija realizacija se nije pratila putem programa posebnih namjena bave se i nadležne institucije.

PREPORUKA 9

Ministarstvo je dužno da prijem donatorskih sredstava realizira na temelju dokumenta donatora kojim se može potvrditi iznos uplaćenih sredstava i njihova namjena.

7.2. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu²⁵, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 67.409.000 KM (tekući izdaci 65.271.000 KM i kapitalni izdaci 2.138.000 KM)²⁶. Također, spomenutim zakonom je odobreno 520 uposlenih u Ministarstvu.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na sljedeće:

- sredstva višegodišnjih projekata i programa posebnih namjena prenesena iz prethodnog razdoblja u iznosu od 22.490.221 KM;
- sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog razdoblja u iznosu od 12.501 KM i uplaćena u tekućoj godini u iznosu od 175.726 KM;
- primitke od prodaje stalnih sredstava-vozila u iznosu od 81.628 KM;
- umanjeње sredstava u iznosu od 100.000 KM na temelju odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine²⁷ o preraspodjeli sredstava iz proračuna Ministarstva u proračun Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2024. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 90.069.075 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 800.000 KM, za šta je izvršeno umanjeње pozicije Bruto plaće i naknade, a povećane pozicije za koje je Ministarstvo u obrazloženju navelo da je došlo po povećanja cijena usluga i energenata (izdaci za energiju i komunalne usluge, izdaci za osiguranje i bankarske troškove), kvarovi na sustavu grijanja/hlađenja (izdaci za održavanje) i povećanja izdataka za privremene i povremene poslove, ugovore o djelu za lokalno osoblje u DKP-ovima i troškove zdravstvenog osiguranja (ugovorene usluge).

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 50/24

²⁶ Do usvajanja proračuna za 2024. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema pojedinačnim instrukcijama o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj – ožujak 2024. godine, broj: 05-16-2-9002-1/23 od 28.12.2023. godine, za razdoblje travanj – juni 2024. godine, broj: 05-02-2-2499-1/24 od 26.3.2024. godine i razdoblje srpanj – rujan 2024. godine, broj: 05-02-2-4285-1/24 od 25.6.2024. godine koje je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

²⁷ Odluka o preraspodjeli sredstava proračuna za 2024. godinu Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine u proračun Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u svrhu financiranja Samita lidera Zapadnog Balkana i Europske unije u Bosni i Hercegovini u ukupnom iznosu od 300.000 KM (Odluka broj VM 201/2024 od 7.11.2024. godine)

U studenom 2024. godine Vijeće ministara BiH je donijelo odluke o kupovini objekata u DKP mreži u ukupnom iznosu od 13.500.000 KM iz sredstava koja su se u Ministarstvu vodila kao programi posebnih namjena. Kupovine objekata su odobrene kao višegodišnji projekti, te su izvršena povećanja na ime ovih sredstava, uz umanjeno pozicije na programima posebnih namjena.

Sredstva za bruto plaće i naknade su umanjena za dodatnih 100.000 KM nakon preraspodjele sredstava u proračun Generalnog tajništva, te je i nakon umanjeno od 900.000 KM ova pozicija realizirana sa 84 % u odnosu na korigirani proračun. Sredstva za bruto plaće i naknade su planirana za 520 uposlenih a sa 31.12.2024. godine realizirana je dinamika od 480 uposlenih, dok je prosječan broj u tijeku godine iznosio 469 uposlenih.

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama – zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2024. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 58.807.117 KM, što je za 31.260.958 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2024. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (28.447.538 KM), naknade troškova uposlenih (11.774.518 KM), putne troškove (1.104.636 KM), izdatke za uporabu vozila (1.021.086 KM), unajmljivanje imovine i opreme (6.153.120 KM), izdatke za tekuće održavanje (395.718 KM)²⁸, ugovorene i druge posebne usluge (4.373.911 KM) i kapitalne izdatke (1.762.692 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Prilogu II. Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem razdoblju čija realizacija je u tijeku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2024. godini.

7.2.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Izdaci za prekovremeni rad: U tijeku godine su isplaćena sredstva za ove namjene u iznosu od 30.806 KM. Ministarstvo je, na temelju internih rješenja o potrebi prekovremenog rada iz 2024. godine, ali i ranijih godina, isplaćivalo naknadu za svaki mjesec tijekom godine, najčešće za rad do 30 sati mjesečno za osam uposlenih. Isplata pojedinih naknada je vršena na temelju evidencije o prekovremenim satima i podnesenog zahtjeva, a neke od isplata su vršene samo na temelju evidencije o prisustvu na poslu, bez navođenja razloga prekovremenog rada. Nisu nam prezentirani dokazi da se prije isplate razmatrala opcija preraspodjele radnog vremena, kako je to utvrđeno Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika u institucijama BiH. Tom Odlukom je definirano da uposlenom koji obavlja poslove duže od radnog vremena (prekovremeni rad) pripada pravo na naknadu osnovne plaće uvećane za 25 % razmjerno efektivnom vremenu trajanja tog rada, koja se u pravilu ostvaruje preraspodjelom radnog

²⁸ Ukupni izdaci održavanja iznose 651.016 KM i umanjeno su za troškove prikazane obuhvaćene izdacima za održavanje vozila (220-769 KM i pranje vozila (34.529 KM))

vremena i to da za svaki efektivni sat prekovremenog rada uposlenom pripada pravo na 1,25 slobodnih sati.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno primjenjivati propise koji se odnose na angažiranje, evidentiranje i plaćanje uposlenih prilikom prekovremenog rada što uključuje i preraspodjelu radnog vremena kada god je to moguće, na način kako je to predviđeno važećom odlukom Vijeća ministara BiH.

Plaćeno odsustvo: Na temelju dostupnih evidencija utvrdili smo kako je u pojedinim slučajevima naknada za plaćeno odsustvo po osnovu vjerskih praznika isplaćena za četiri dana što nije u skladu s odredbama Zakona o radu u institucijama BiH.

Naime, Zakonom o radu u institucijama BiH članak 30. stavak 1) propisano je da uposlenik ima pravo na odsustvo s rada uz naknadu plaće do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini – plaćeno odsustvo u slučaju: stupanja u brak, porođaja supruge i teže bolesti ili smrti člana užeg domaćinstva i zadovoljavanja vjerskih, odnosno tradicijskih potreba ili drugih slučajeva utvrđenih aktom poslodavca. Izuzetno, poslodavac je dužan omogućiti uposleniku odsustvo do šest radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, radi zadovoljavanja njegovih vjerskih, odnosno tradicijskih ili drugih potreba, s tim da se odsustvo od dva dana koristi uz naknadu plaće – plaćeno odsustvo.

Ministarstvo pravde BiH je prethodnih godina, po zahtjevu određenih institucija, dalo mišljenje o načinu primjene navedenih odredbi²⁹. Naime, u skladu s mišljenjem Ministarstva pravde BiH, uposleni ima pravo na odsustvo s rada uz naknadu plaće na pet radnih dana u slučaju stupanja u brak, porođaja supruge i teže bolesti ili smrti člana užeg domaćinstva, a dva dana radi zadovoljavanja vjerskih odnosno tradicijskih ili drugih potreba utvrđenih aktom poslodavca. Dakle, plaćeno odsustvo u trajanju od dva radna dana za zadovoljavanje vjerskih, odnosno tradicijskih potreba ili drugih potreba uz naknadu plaće uposlenom, iz članka 30. stavka 3. Zakona o radu, se računa u ukupno sedam radnih dana na koja uposleni ima pravo u jednoj kalendarskoj godini.

Ministarstvo nema interni akt (pravilnik o radu) kojim bi se regulirale procedure odobravanja i kontrole plaćenog odsustva za vjerske praznike. Naknade su isplaćene na temelju evidencije o prisustvu na poslu, bez prethodno podnesenog zahtjeva i odobravanja korištenja plaćenog odsustva, zbog čega su moguće greške prilikom korištenja navedenog prava.

PREPORUKA 11

Ministarstvo je dužno da odobravanje plaćenog odsustva za vjerske praznike uposlenim vrši u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda:

Unutarnja revizija Ministarstva je u 2024. godini izvršila reviziju ocjenjivanja državnih službeni i o tome sačinila izvješće u kojem je navela određene nedostatke i nepravilnosti i dala određene preporuke Ministarstvu. Imajući u vidu nalaze i preporuke unutarnje revizije, naši postupci tijekom revizije ovog segmenta poslovanja bili su usmjereni na dokumentaciju koja je bila temelj

²⁹ Mišljenje dostupno na internetskoj stranici Ministarstva pravde BiH-Info/pristup informacijama – Pitanja u svezi s primjenom zakona i stavova

za raspoređivanje unutar platnih razreda odnosno primjenu Metodologije za raspoređivanje uposlenih unutar platnog razreda.

U revidiranom uzorku rješenja o napredovanju u viši unutarnji platni razred utvrdili smo da postoje slučajevi kod kojih je napredovanje dano na temelju potvrda o ekvivalenciji ranije stečenog naziva s novim nazivom.

Odredbom članka 6. Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda propisano je da uposleni napreduje u viši unutarnji platni razred nakon stjecanja jednog višeg stupnja stručnih ili naučnih zvanja iz oblasti koja potpada pod osnovnu djelatnost institucije Bosne i Hercegovine, ukoliko ispunjava propisane uvjete³⁰. Pod višim stupnjem stručnih ili znanstvenih zvanja iz stavka (5) ovog članka podrazumijeva se stupanj stručnih ili naučnih zvanja koje uposleni trenutačno ima i koji je viši u odnosu na stupanj zvanja propisan za radno mjesto na koje je uposleni raspoređen, i to: prvi, drugi ili treći ciklus visokog obrazovanja, u skladu s Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

Stav Ministarstva financija i trezora BiH po pitanju napredovanja u viši platni razred po osnovu stjecanja višeg stupnja stručnih ili naučnih zvanja je da priznavanjem ekvivalencije ranije stečenog zvanja nije ispunjen uvjet za napredovanje u viši unutarnji platni razred prema odredbama Metodologije.³¹ U prilog ovome je i presuda Suda BiH u kojoj se navodi da se ekvivalencijom stečene akademske titule nije ostvario viši stupanj stručnog i naučnog zvanja tako da to ne može biti temelj za napredovanje.³²

PREPORUKA 12

Ministarstvo je dužno napredovanje uposlenih u viši unutarnji platni razred vršiti u skladu s Metodologijom za raspoređivanje uposlenih unutar platnog razreda, poštujući sve odredbe navedenog akta.

7.2.2. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila u Ministarstvu u 2024. godini iznose 1.021.086 KM³³, od čega se na sjedište odnosi iznos od 155.576 KM, a preostali iznos od 865.510 KM odnosi se na DKP.

Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH³⁴ Ministarstvu je odobreno šest službenih vozila. Pravilnikom o službenim specijaliziranim vozilima³⁵, na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost u srpnju 2024. godine, odobreno je osam službenih specijaliziranih vozila u Ministarstvu i 125 u DKP-ovima. Broj vozila u DKP-ovima je ovim Pravilnikom povećan za 10, odnosno za nove DKP-ove za koje je Predsjedništvo BiH donijelo odluke u razdoblju 2019. – 2021. godina.

³⁰ Uvjeti propisani člankom 6. Metodologije za raspoređivanje unutar platnog razreda a) da je stečeno zvanje u izravnoj svezi s opisom poslova radnog mjesta na koji je uposleni raspoređen, b) da stečeno zvanje doprinosi većoj učinkovitosti, unapređenju i razvoju procesa rada na radnom mjestu, c) da je proveo godinu dana u radnom odnosu u instituciji Bosne i Hercegovine i d) da u prethodnom razdoblju ocjenjivanja nije dobio ocjenu "ne zadovoljava"

³¹ Mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH broj 08-16-1-3183-2/22 od 28.04.2022. godine

³² Presuda Suda BiH broj 03-3-10-P-292/23 od 03.12.2024. godine

³³ U ukupnom iznosu su obuhvaćeni utrošak goriva (294.113 KM), materijal i usluge popravaka i održavanja vozila (220.769 KM), usluge osiguranja vozila (225.8233 KM), usluge pranja vozila (34.529 KM), izdaci za autogume (39.669 KM) i usluge registracije motornih vozila (7.364 KM). U ukupnom iznosu izdataka obuhvaćeni su i troškovi leasinga (84.170 KM) i zakup parking prostora (114.648 KM)

³⁴ Službeni glasnik BiH, broj 34/23 i 84/23

³⁵ Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih specijaliziranih vozila Ministarstva vanjskih poslova i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, broj 09/2-02-2-30609/23 od 26.07.2024. godine

Prema spomenutim pravilnicima Ministarstvu je, dakle, odobren ukupan broj od 138 vozila (Ministarstvo 14 i DKP 125). Sa 31.12.2024. godine Ministarstvo je na raspolaganju imalo 95 vozila, od toga 13 u sjedištu Ministarstva i 82 službena specijalizirana vozila u DKP-ovima

Klase specijaliziranih vozila koja se koriste u DKP-ovima nisu usklađene s Pravilnikom o službenim specijaliziranim vozilima koji je donesen u srpnju 2024. godine.

PREPORUKA 13

Ministarstvo treba uskladiti klase motornih vozila prema važećem Pravilniku o službenim vozilima za specijalizirane namjene Ministarstva i diplomatsko-konzularnih predstavništava.

Način vođenja evidencije o korištenju službenih vozila Ministarstvo je reguliralo internim aktom iz 2015. godine, na temelju odredbi Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH³⁶ koji je stavljen van snage u ožujku 2023. godine. Novim Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH iz 2023. godini³⁷ (kojim je prethodni Pravilnik stavljen van snage) je također propisana obveza donošenja internog akta institucije.

PREPORUKA 14

Ministarstvo treba donijeti interni akt o načinu vođenja evidencije o korištenju vozila u skladu s važećim Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

Revizorskim postupcima smo utvrdili kako nije bilo značajnijih poboljšanja u načinu vođenja evidencija o korištenju vozila te smo ponovo utvrdili nedostatke kako u pogledu popunjavanja podataka predviđenih internim aktom Ministarstva koji je bio u primjeni tijekom godine (ne popunjavaju se sve predviđene rubrike u obrascu kolskog naloga) te u pogledu kontrole vjerodostojnosti unesenih podataka u nalog za uporabu službenih vozila (odgovara li prijeđena kilometraža putnoj relaciji), ne navodi se prijeđena kilometraža po pojedinim relacijama i ne unosi utrošak goriva. Navedeni nedostaci ne osiguravaju temelj za adekvatnu kontrolu uporabe službenih vozila, utvrđivanje opravdanosti troškova i uspostavljanje odgovornosti za nenamjensku uporabu, neracionalnosti i štete na službenim vozilima.

PREPORUKA 15

Ministarstvo je dužno osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o uporabi vozila koje predstavljaju temelj za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.

³⁶ Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, br. 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20, 80/20 i 83/22)

³⁷ Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 34/23 i 84/23)

7.2.3. Unajmljivanje imovine i opreme

Značajan iznos sredstava proračuna Ministarstva odnosi se na izdatke za unajmljivanje imovine. U 2024. godini su izdaci za ove namjene iznosili 5.920.340 KM, od čega se na zakup u sjedištu Ministarstva odnosi iznos od 281.474 KM, a na DKP iznos od 5.638.866 KM.

Zakupi u DKP-ovima realizirani su na temelju zaključenih ugovora i plaćanjem u valuti zemlje prijema. Zbog oscilacija u kretanju tečajeva valuta na svjetskom tržištu plaćanje zakupa za većinu DKP-ova značajno utječe na proračun Ministarstva koji se planira i usvaja u konvertibilnim markama.

Ministarstvo je u 2023. godini započelo aktivnosti na izradi internog pravilnika o održavanju i upravljanju nekretninama koje se koriste za potrebe DKP-ova, bez obzira na to je li nekretnina u vlasništvu ili je unajmljena, jer je uočeno kako postoje različita postupanja u svezi s površinom (kvadraturom) zakupljenog prostora (koja uglavnom datira iz ranijeg razdoblja kada je zaključen veći broj ugovora koji se zatim obnavljaju) te održavanjem nekretnina. Navedene aktivnosti nisu nastavljene u 2024. godini.

7.2.4. Ugovorene usluge

Usluge reprezentacije u 2024. godini su realizirane u iznosu od 440.398 KM i u odnosu na prethodnu godinu iznos je veći za 15.516 KM. Od ukupnog iznosa utrošene reprezentacije na sjedište se odnosi iznos od 140.764 KM, a na DKP-ove 299.634 KM. Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju Vijeća ministara BiH, Ministarstvu je utvrđen maksimalni godišnji iznos za reprezentaciju u iznosu do 500.000 KM.

Ministarstvo je svojom internom odlukom iz svibnja 2024. godine³⁸ reguliralo pravo, uvjete i način korištenja sredstava za reprezentaciju u sjedištu i DKP-ovima. Odlukom je propisan način pravdanja troškova reprezentacije na način da pravdanje troškova reprezentacije podrazumijeva dostavljanje uredne financijske dokumentacije uz pismeno obrazloženje kojim se potvrđuje utemeljenost nastanka troška (obrazloženje razloga/namjene troška) te maksimalan iznos sredstava za eksternu (105.440 KM) i internu reprezentaciju u sjedištu (57.600 KM) i u DKP mreži (336.960 KM).

Kao povod nastanka troškova eksterne reprezentacije koja je realizirana u sjedištu navedena su detaljna obrazloženja i povod sastanka (uglavnom se radi o sastancima s predstavnicima drugih država, obilježavanje određenih događaja i sl.). Međutim, kod troškova interne reprezentacije u sjedištu, koja je realizirana u iznosu od 35.715 KM, ne navode se obrazloženja i povod nastanka troška. Uglavnom se radi o svakodnevnom konzumiranju ugostiteljskih usluga u sjedištu Ministarstva (koje pruža Služba za zajedničke poslove institucija BiH). Pravo na korištenje ovog vida reprezentacije ima 49 uposlenih u sjedištu Ministarstva.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju izdataka za usluge reprezentacije (redni broj 16/2022 u Tablici 2), smatramo kako se poduzimaju aktivnosti Ministarstva te će ista biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

³⁸ Odluka o korištenju reprezentacije u Ministarstvu vanjskih poslova broj 09-02-2-17512/24 od 21.5.2024. godine s početkom primjene od 1.6.2024. godine. U odnosu na prethodnu odluku iz 2021. godine novom odlukom je smanjen iznos reprezentacije namijenjen DKP mreži za 37.440 KM, a povećan iznos za internu reprezentaciju za 3.000 KM i eksternu reprezentaciju za 34.440 KM.

Protokolarni troškovi u 2024. godini iznose 12.169 KM i većim dijelom se odnose na protokolarnе darove. Najčešće se radi o narudžbi dara s motivima BiH koji se uručuju inozemnim izaslanstvima prilikom posjeta Ministarstvu. Uvidom u fakture utvrdili smo kako je u obrazloženjima nastanka povoda troška navedena kupovina za potrebe Ureda ministra, a da se prilikom posjeta određenog izaslanstva darovi koji su uručeni evidentiraju u knjizi primljenih i danih darova.

Pored navedenog, konstatirali smo kako su na ostalim nespomenutim uslugama evidentirani izdaci u iznosu od 6.000 KM na temelju ugovora o autorskom djelu čiji je predmet izrada i isporuka 26 umjetničkih slika s motivima Bosne i Hercegovine. Umjetničke slike su kroz knjigu danih darova evidentirane kao dar uručen inozemnim izaslanstvima (predstavnicima međunarodnih institucija i organizacija, dužnosnicima EU) prilikom posjeta Ministarstvu. Navedeni izdaci po svojoj suštini također predstavljaju protokolarnе troškove, a ne ostale ugovorene usluge.

Činjenica je kako u Ministarstvu postoje realne potrebe u pogledu nabave darova koji po svojoj suštini i namjeni predstavljaju sredstva reprezentacije. Međutim, nabava darova nije regulirana Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju kojim je pod pojmom reprezentacije utvrđeno pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge uposlenih u institucijama BiH, a u svezi s poslovima i zadacima vršenja nadležnosti i pripadajućeg djelokruga rada institucije, radi održavanja službenih i poslovnih kontakata i prijema gostiju. Iz spomenutih razloga se u institucijama BiH postupa na različit način prilikom nabave darova, a prilikom podnošenja zahtjeva za proračun nije predviđeno posebno obrazlaganje pozicije predviđene za protokolarnе troškove.

U skladu s tim, javlja se potreba reguliranja ovog pitanja od strane Vijeća ministara BiH u cilju kreiranja regulativnog okvira koji će omogućiti realizaciju izdataka na istovjetan način.

Usluge primarne zdravstvene zaštite realizirane su u iznosu od 1.520.683 KM, od čega se na sjedište Ministarstva odnosi iznos od 40.520 KM, a na DKP se odnosi iznos od 1.480.163 KM³⁹.

Pravo na zdravstvenu zaštitu uposlenima u DKP-ovima i članovima porodice koji s njima borave u zemlji prijema regulirano je Pravilnikom o plaćama i naknadama u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine⁴⁰. Člankom 27. Pravilnika je definirano da se zdravstvena zaštita osigurava na jedan od sljedećih načina: (1) na temelju bilateralnog ugovora između BiH i zemlje prijema, (2) ukoliko takav ugovor nije zaključen, zdravstveno osiguranje, u okviru primarne zdravstvene zaštite, se osiguravaju zaključivanjem ugovora s odgovarajućom javnom ustanovom za zdravstveno osiguranje u zemlji prijema, uz prethodnu suglasnost Ministarstva⁴¹ i (3) u iznimnim slučajevima, kada nije moguće ostvariti zdravstvenu zaštitu na prethodna dva načina, Ministarstvo može odobriti plaćanje stvarnih troškova zdravstvene zaštite za uposlenog i članove njegove porodice na teret sredstava DKP-a.

³⁹ Značajniji troškovi se odnose na DKP u Sjedinjenim Američkim Državama (npr. Čikago 140.442 KM, New York 210.016 KM i Washington 283.400 KM).

⁴⁰ Službeni glasnik BiH, broj 98/08, 84/14 i 68/23)

⁴¹ Članak 27. stavak (2) Pravilnika

Prema podacima Ministarstva, od ukupno 59 DKP-ova, pravo na zdravstvenu zaštitu na temelju bilateralnih sporazuma ostvaruju uposleni u 28 DKP-ova, dok se stvarni troškovi zdravstvene zaštite priznaju za šest DKP-ova i taj broj je smanjen u odnosu na prethodnu godinu. Troškovi zdravstvenog osiguranja, za koje je u stavku (2) Pravilnika regulirano da se osigurava zaključivanjem ugovora s odgovarajućom javnom ustanovom za zdravstveno osiguranje u zemlji prijema se realiziraju na temelju zaključenih ugovora s osiguravajućim kućama/društvima, premda takav vid zdravstvene zaštite nije naznačen u Pravilniku. Na temelju zaključenih ugovora s osiguravajućim kućama/društvima je osigurana zdravstvena zaštita u 25 DKP-ova.

Ministarstvo kontinuirano analizira način poboljšanja zdravstvene zaštite uposlenih u DKP-ovima i u slučajevima podnošenja zahtjeva za priznavanje nastalih troškova cijeni konkretnu situaciju, ali ipak postoje slučajevi gdje je teško procijeniti opravdanost pojedinog nastanka troška. Također smo informirani kako se uposleni u DKP-ovima susreću s problemima u pogledu ostvarivanja prava na temelju bilateralnog sporazuma, jer se u određenim zemljama može ostvariti pravo na pružanje zdravstvenih usluga samo u hitnim slučajevima, bez prava na primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju izdataka za usluge zdravstvene zaštite uposlenih u DKP-ovima (redni broj 17/2022 u Tablici 2), smatramo kako Ministarstvo poduzima aktivnosti na realizaciji preporuke koja će biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja njene realizacije.

7.2.5. Kapitalni izdaci

Za realizaciju kapitalnih izdataka Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 2.138.000 KM. Uz prihode od prodaje vozila (81.628 KM) koji su stavljeni na raspolaganje ukupan raspoloživi proračun za kapitalne izdatke iznosio je 2.219.628 KM. Do 31.12.2024. godine realizirani su izdaci u iznosu od 1.762.692 KM⁴². Nabava opreme odnosila se na nabavu namještaja za potrebe sjedišta i DKP-a, kompjutorske opreme, motornih vozila, elektroničke opreme, mašina i uređaja itd. Utrošena sredstva za rekonstrukciju i investicijsko održavanje su se odnosila na zamjenu rasvjete u sjedištu Ministarstva, uređenje velike sale, malerske radove itd.

U tijeku godine su podnesena tri zahtjeva za izmjenu namjenske strukture od čega se dva odnose na povećanje po osnovu ostvarenih prihoda od prodaje vozila u iznosu od 70.479 KM i 11.148 KM. Treća izmjena namjenske strukture se odnosila smanjenje iznosa za nabavu videonadzora i alarmnih centrala u sjedištu Ministarstva, a uvećanje iznosa za kupovinu vozila srednje klase Generalnog konzulata u Čikagu.

Ministarstvo ni u 2024. godini nije u potpunosti izvršilo nabave u skladu sa strukturom kapitalnih izdataka čija je zadnja izmjena odobrena početkom prosinca 2024. godine. Ministarstvo je nabave realiziralo u okviru ukupno odobrenih sredstava, a kod pojedinih pozicija smo utvrdili kako su realizirane u nešto većem iznosu, ali za manju količinu u odnosu na odobrenu strukturu.

⁴² Ukupni kapitalni izdaci Ministarstva prikazani u Obrascu 6/1 Pregled ulaganja po vrstama i projektima iznose 2.158.319 KM, a realizirani su u okviru kapitalnih izdataka iz proračuna (1.762.692 KM), kroz višegodišnje projekte (325.627 KM) i iz sredstava novčanih donacija (70.000 KM).

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju kapitalnih izdataka u skladu s odobrenom namjenskom strukturom (redni broj 8/2023 u Tablici 2), smatramo kako Ministarstvo pduzima aktivnosti na realizaciji preporuke koja će biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja njene realizacije.

7.2.6. Višegodišnji projekti i programi posebnih namjena

Višegodišnji projekti: Za realizaciju višegodišnjih projekata Ministarstva prenesena su sredstva iz 2023. godine u iznosu od 2.722.451 KM.

Ministarstvo je u tijeku 2024. godine realiziralo iznos od 325.627 KM za opremanje i adaptaciju prostora u Crnoj Gori, Londonu i Budimpešti. Međutim, projekti na kojima su potrebni značajniji radovi (Beč i Madrid) još uvijek nisu realizirani. Navedeni višegodišnji projekti su u početnoj fazi iako su isti trebali biti okončani u 2018. godini (adaptacija objekta u Madridu) odnosno u 2022. godini (u Beču). Posljedica navedenog su potencijalno veći troškovi kao i rizici od daljnjeg propadanja imovine. Također, možemo konstatirati i kako postoji rizik da sredstva koja su odobrena prethodnih godina nisu više dostatna za realizaciju konkretnih projekata zbog globalnog rasta cijena na tržištu.

U tijeku godine odobrena su još tri višegodišnja projekta na temelju odluka Vijeća ministara BiH iz studenog 2024. godine. Naime, tim odlukama je odobrena kupovina, adaptacija i opremanje objekata u Skoplju, Rimu i Vatikanu i New Yorku kao višegodišnji projekti koji se financiraju iz sredstava posebne namjene u ukupnom iznosu od 13.500.000 KM.⁴³

Ministarstvo je započelo aktivnosti na izradi aplikacije u koju je uveden svaki objekt, stanje objekta, pregled izvršenih radova itd. Međutim, u odnosu na prethodne godine nismo uočili znatna poboljšanja kod realizacije višegodišnjih kapitalnih projekata niti nam je prezentirana strategija odnosno plan prioriteta adaptacije kao ni kupovine objekata.

PREPORUKA 16

Potrebno je da Ministarstvo analizira postojeće stanje, napravi plan aktivnosti te zauzme proaktivan stav za realizaciju raspoloživih sredstava za višegodišnje projekte.

7.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2024. godine iskazana je ukupna aktiva (sredstva) u iznosu od 73.436.777 KM. Ukupna pasiva (obveze s izvorima sredstava) iskazana je u iznosu od 63.570.348 KM.

Stavke bilance stanja iskazane u okviru aktive odnose se na gotovinu (9.092.478 KM), kratkoročna potraživanja (521.512 KM), financijske odnose s drugim povezanim jedinicama (170.352 KM), kratkoročne plasmane (1.522.686 KM), kratkoročna razgraničenja (2.008.874 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (60.120.875 KM).

⁴³ Opisano u točki 7.2 Izvješća

Na poziciji obveza značajne obveze se odnose na kratkoročne tekuće obveze (1.595.690 KM), obveze prema uposlenima (1.390.757 KM) i kratkoročna razgraničenja (443.896 KM), dok su izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu od 60.121.325 KM.

Bilanca stanja prikazana je u Privitku III. Izvješća.

7.3.1. Sredstva

Novčana sredstva su iskazana u iznosu od 9.092.478 KM na 31.12.2024. godine i odnose se na stanja novčanih sredstava na centralnom računu u Münchenu i računima i blagajnama u 59 DKP-ova (9.014.980 KM) te stanja na prijelaznim računima za dotacije upućene koncem godine (48.920 KM). Ostatak u iznosu od 28.578 KM se odnosi na konta za poravnanja i prijelazne račune za koja je popisno povjerenstvo navelo da se radi o saldima iz prethodne godine, neautoriziranim uplatama, neutvrđenom osnovu nastalog knjiženja kao i da su određena salda rezultat knjiženja koje vrši isključivo Ministarstvo financija i trezora BiH i da nema uvida u ista, te da je potrebno da se određena knjiženja dokumentiraju i utvrdi točna osnova knjiženja. Popisno povjerenstvo nije potvrdilo spomenuta salda.

Popisom su potvrđena stanja redovitih i konzularnih računa iz svih DKP-ova.

Po pitanju preporuke iz prethodnog razdoblja koja se odnosila na usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem novčanih sredstava (redni broj 22/2022 u Tablici 2), konstatirali smo kako je Ministarstvo poduzimalo određene aktivnosti, te će ista biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 521.512 KM i odnose se na potraživanja od pravnih i fizičkih osoba (32.368 KM) i ostalih potraživanja (489.143 KM).

Revizorskim postupcima nismo mogli potvrditi točnost potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi i obrascu Bilance stanja. U okviru kratkoročnih potraživanja nisu prikazani dani avansi za nabavu vozila u Stuttgartu (64.747 KM), Kairu (56.180 KM) i Tokiju (69.332 KM), zbog čega je navedena pozicija podcijenjena za ukupan iznos od 193.260 KM. Avansi za nabavu vozila u Stuttgartu i Egiptu, Ministarstvo je, kao i prethodne godine, evidentiralo na sredstvima u pripremi, dok uplatu avansa u Tokiju nije evidentiralo ni na jednom od ovih konta.

Dio potraživanja se odnosi na početna stanja unesena prilikom prelaska na ISFU sustav 2002. godine i za ta potraživanja ne postoji dokumentacija koja bi potvrdila opravdanost navedenih knjiženja. Nepostojanje dokumentacije je konstatiralo i povjerenstvo prilikom popisa potraživanja. Ministarstvo je 30.12.2024. godine u cilju rješavanja salda potraživanja iz prethodnih godina za koji ne posjeduje dokumentaciju uputilo Ministarstvu financija i trezora BiH Prijedlog odluke o otpisu potraživanja u iznosu od 22.689 KM. Ova potraživanja su isknižena u 2025. godini.

Pored toga, manji iznos potraživanja (od fizičkih osoba za isporučenu robu i usluge, za štete od osiguravajućih društava i refundaciju naknade bolovanja) je iskazan s negativnim saldom, što nije u skladu s prirodom konta potraživanja i računovodstvenim pravilima te utječe na točnost ukupnog iznosa potraživanja.

Evidentiranje potraživanja za refundacije bolovanja ne vrši se u skladu s računovodstvenim pravilima i načelima, jer smo uočili slučajeve da se potraživanja prvo naplate pa tek onda

evidentiraju kao potraživanja, što nije u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Također smo konstatairali kako na potraživanjima nije uknjižen iznos više obračunate naknade za odvojeni život i iznos više uplaćenih poreza i doprinosa zbog pogrešno unesenog minolog staža uposlenog u DKP-u, a za kog je obračun plaće vršen na temelju ispravnih podataka⁴⁴.

PREPORUKA 17

Ministarstvo je dužno kratkoročna potraživanja evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

Najznačajniji iznos potraživanja, iskazan u okviru ostalih potraživanja, iznosi 335.512 KM i odnosi se na potraživanja od uposlenih u DKP-ovima po osnovu smanjenja osnovice za obračun plaće, nastala prekoračenja troškova reprezentacije i slično.

Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na naplati potraživanja po osnovu umanjenja osnovice za obračun plaće u pojedinim DKP-ovima, te je nakon utvrđivanja činjeničnog stanja započelo s aktivnostima donošenja rješenja o utvrđivanju obveza povrata za uposlene i rok za realizaciju povrata. Za potraživanja nastala po drugim osnovama nisu nam prezentirani dokazi o aktivnostima koje je Ministarstvo poduzimalo u cilju njihove naplate.

Interni finansijski odnosi iskazani su u iznosu od 170.352 KM i odnose se na potraživanja od Ministarstva sigurnosti BiH na temelju financiranja uposlenih tog Ministarstva u DKP mreži i na potraživanja za troškove nastale prilikom korištenja VIP salona u zračnim lukama od drugih institucija (Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH i dr.).

Popisno povjerenstvo je i za ovu bilančnu poziciju navelo kako je na temelju originalne finansijske dokumentacije potrebno utvrditi osnovanost knjiženja. Ministarstvo nije usuglasilo iznos potraživanja s drugim institucijama.

Također smo konstatairali kako je dio iskazanih potraživanja po ovom osnovu u iznosu od 27.322 KM obuhvaćen prijedlogom Ministarstva upućenim krajem godine Ministarstvu financija i trezora BiH za otpis potraživanja jer je kao početno stanje uneseno u ISFU sustav 2002. godine. Suglasnost za isknjiženje je dobivena u 2025. godini.

S obzirom na sve navedeno ne možemo potvrditi točnost ove bilančne pozicije.

Ministarstvo je i u 2024. godini evidentiralo izdatke po osnovu plaća i naknada uposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su upućeni na rad u DKP na poziciji internih finansijskih odnosa, na temelju potpisanih sporazuma između ova dva ministarstva i instrukcije Ministarstva financija i trezora BiH. Prema potpisanim sporazumima, uposleni imaju radnopravni status u Ministarstvu nakon eksternog premještanja iz Ministarstva sigurnosti BiH, ali se njihove plaće i naknade ne evidentiraju u okviru pozicije bruto plaća ni u jednom ministarstvu. Izdaci su u Ministarstvu evidentirani na poziciji internih finansijskih odnosa, dok su u Ministarstvu sigurnosti evidentirani kao ugovorene usluge. Istovremeno Ministarstvo u obrascu 4/1 (Dinamika upošljavanja) iz seta finansijskih izvješća prikazuje i uposlene iz Ministarstva sigurnosti BiH jer su po osnovu uplate osiguranja doprinosa prijavljeni u Ministarstvu. Ministarstvo je početkom 2025. godine

⁴⁴ Obračun poreza i doprinosa za uposlene u DKP-ovima se vrši u sjedištu, a obračun plaće u DKP-u u kome je uposleni raspoređen.

pokrenulo aktivnosti na izmjeni postojećeg sporazuma s Ministarstvom sigurnosti BiH kojim bi se upućivanje uposlenih reguliralo kako je to urađeno s drugim institucijama BiH.

PREPORUKA 18

Potrebno je, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, utvrditi način evidentiranja izdataka po osnovu plaća i naknada uposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su privremeno s radnopravnim statusom u ovom Ministarstvu.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 1.522.686 KM i odnose se na kredite dane radnicima odnosno uposlenima u DKP-ovima (15.863 KM) i depozite položene za stanove i rezidencije uposlenih u DKP-ovima (1.506.823 KM).

Na temelju dokumentacije o potraživanjima iskazanim na ovoj poziciji te izvješća popisnog povjerenstva konstatirali smo kako se dio plasmana odnosi na stanja iz prethodnih godina. Prema informacijama, pojedine osobe koje se vode kao dužnici nisu više u radnom odnosu u Ministarstvu, ali još uvijek ima nezatvorenih plasmana koji su dani uposlenima koji i dalje rade u Ministarstvu. Navedena potraživanja su trebala biti zatvorena nakon povrata sredstava od strane uposlenih. Popisno povjerenstvo je također konstatiralo kako je potrebno izvršiti uvid u originalnu financijsku dokumentaciju i utvrditi ima li potraživanja iz prethodnih godina koja mogu biti i sporna za naplatu.

S obzirom na navedene činjenice, ne možemo potvrditi točan iznos potraživanja koja su sporna niti točnost bilančne pozicije „Kratkoročni plasmani“.

Prema pregledu Ministarstva depoziti koji nisu vraćeni iznose 104.159 KM. Za dio evidentiranih plasmana koje nije moguće dokumentirati i naplatiti, kod kojih je postojala pravna osnova za zadržavanje depozita od strane zakupodavca i koji su rezultat pogrešnih knjiženja, Ministarstvo je uputilo Ministarstvu financija i trezora BiH prijedlog odluke za otpis potraživanja u ukupnom iznosu od 39.042 KM. Navedene pozicije su isknjižene u 2025. godini.

Po pitanju sačinjavanja analize svih potraživanja od uposlenih dali smo preporuku u prethodnoj godini te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku (preporuka broj 14/2023 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

Ministarstvo je u cilju zaštite imovinsko-pravnih odnosa u veljači 2024. godine donijelo Instrukciju o postupanju u svezi s potraživanjima koja su nastala u prethodnim razdobljima po različitim osnovama. Navedenom instrukcijom su propisana zaduženja Odsjeka za financije i Odsjeka za pravne, kadrovske poslove te postupanja prema osobama od kojih Ministarstvo ima evidentirana potraživanja. Ukoliko potraživanja ne budu izmirena predmet će se dalje proslijediti Pravobraniteljstvu BiH na postupanje.

Po pitanju definiranja procedure i načina naplate i povrata potraživanja dali smo preporuku u prethodnoj godini te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku (preporuka broj 15/2023 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja.

Ministarstvo nije dokumentiralo aktivnosti na analizi ročnosti potraživanja i provedbi neophodnih knjiženja u cilju točnog iskazivanja pozicije potraživanja u financijskim izvješćima.

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH propisano je da se potraživanja/plasmani koja su nesigurna za naplatu ispravljaju posredstvom konta ispravke vrijednosti (članak 53. i 54).

PREPORUKA 19

Potrebno je da Ministarstvo sačini analizu dokumentiranosti, strukture i ročnosti potraživanja te provede neophodna knjiženja u cilju iskazivanja točnih bilančnih pozicija u financijskim izvješćima.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.008.874 KM i obuhvaćaju razgraničene prihode (1.007.323 KM) i razgraničene rashode (1.001.689 KM).

Stanje na kontu „Razgraničeni prihodi po osnovu naplaćenih konzularnih pristojbi u DKP-ovima“ s 31.12.2024. godine iznosi 440.714 KM i prema važećoj Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata administrativnih pristojbi i naknada izvršenih putem DKP-a, stanje bi trebalo predstavljati iznos pristojbe koja nije transferirana do kraja godine. S obzirom na to da Ministarstvo nije unaprijedilo vođenje pomoćnih evidencija, da nije vršeno redovito savravljenje naplaćenih i transferiranih sredstava, te na činjenicu da prilikom popisa nije utvrđeno na šta se odnosi iskazani saldo kao i da je kod pojedinih DKP-ova saldo u minusu, ne možemo potvrditi kako isti sadrži samo pristojbu koja je naplaćena u 2024. godini, a nije transferirana do kraja godine. Na razgraničenim tečajnim razlikama i dalje su salda koja popisno povjerenstvo nije potvrdilo kao ispravna, već je kao i prethodnih godina konstatiralo kako je iste potrebno, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, isknjižiti iz bilančne evidencije.

PREPORUKA 20

Potrebno je da Ministarstvo, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, riješi pitanje salda na kontu razgraničenih prihoda (tečajne razlike).

Stalna sredstva: Nabavna vrijednost stalnih sredstava iskazanih u Bilanci stanja iznosi 87.987.032 KM, ispravka vrijednosti iznosi 27.866.157 KM, a sadašnja vrijednost 60.120.875 KM.

U strukturi stalnih sredstava najveći iznos se odnosi na građevine nabavne vrijednosti 65.474.853 KM po osnovu objekata stečenih na temelju sukcesije imovine bivše SFRJ i kupovinom i izgradnjom iz proračunskih sredstava u prethodnim i tekućoj godini. Na opremu se odnosi 15.010.879 KM, stalna sredstva u obliku prava 5.438.857 KM, koja se najvećim dijelom odnose na ulaganja u tuđe objekte, zemljište 1.775.921 KM, sredstva u pripremi 286.522 KM.

Mada je Ministarstvo provodilo aktivnosti u svezi s knjiženjem objekata u vlasništvu Bosne i Hercegovine, još uvijek postoje sredstva koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva što ima utjecaja na ukupnu vrijednost iskazanih sredstava Ministarstva u Bilanci stanja. Naime, ukupna vrijednost stalnih sredstava je podcijenjena za nepoznati iznos koji se odnosi na neevidentirane objekte. Ministarstvo je u 2024. godini u poslovne knjige evidentiralo dva objekta dodijeljena Bosni i Hercegovini prethodnih godina u procesu sukcesije imovine bivše SFRJ. Preostala dva objekta (Brazil i Urugvaj), koja su u prethodnom razdoblju također

dodijeljena Bosni i Hercegovini nisu uknjižena u poslovne knjige, a prema informacijama dobivenim u Ministarstvu, za njih nije završen ni postupak uknjižbe u vlasništvo BiH.

PREPORUKA 21

Ministarstvo treba sve nekretnine koje su dodijeljene Bosni i Hercegovini u postupku sukcesije imovine bivše SFR Jugoslavije evidentirati u poslovne knjige Ministarstva.

Ministarstvo je u 2024. godini uknjižilo dio viška sredstava koja su utvrđena popisom za 2023. godinu (sredstvo dobiveno iz donacije u veleposlanstvu u Moskvi), a provedene su i aktivnosti na procjeni određenih sredstava dobivenih u procesu sukcesije za koje je navedeno kako se ne može utvrditi tržišna vrijednost.

Popisom u 2024. godini utvrđeni su manjak sredstava sadašnje vrijednosti 8.483 KM i višak stalnih sredstava u iznosu od 9.645 KM te višak sredstava za koje nisu utvrđene vrijednosti – deset umjetničkih djela doniranih od Direkcije za europske integracije. Ministarstvo je donijelo odluku o uknjižavanju viška sredstava u iznosu od 9.645 KM, koji će biti evidentiran u 2025. godini, ali još nisu utvrđene vrijednosti doniranih umjetničkih djela.

PREPORUKA 22

Za sve viškove sredstava utvrđene popisom potrebno je utvrditi vrijednost i iste evidentirati u poslovne knjige.

Prethodne godine smo konstatirali kako se na sredstvima u pripremi vodi agregat koji je nabavljen 2019. godine jer nema prostora i adekvatne lokacije gdje bi se isti postavio, a potrebne su i suglasnosti nadležnih institucija za isto. U 2024. godini navedeno sredstvo je preknjiženo na konto sredstava u uporabi iako se još uvijek nalazi kod dobavljača i nije postavljen na lokaciji u okviru Ministarstva. Vrijednost navedenog agregata iznosi 51.246 KM, dodijeljen mu je inventurni broj i u knjizi stalnih sredstava je kao lokacija naveden naziv dobavljača.

PREPORUKA 23

Ministarstvo treba razmotriti daljnji status opreme koja nije stavljena u funkciju i u skladu s tim donijeti odgovarajuću odluku.

Na sredstvima u pripremi iskazan je saldo u iznosu od 286.521 KM koji se najvećim dijelom odnosi na opremu u pripremi (275.639 KM).

Ministarstvo je na konto opreme u pripremi evidentiralo vozila koja su nabavljena za potrebe DKP-ova (Kairo, Stuttgart, Bern i Čikago) u tijeku godine, a koja nisu isporučena do konca godine. Utvrdili smo kako su za dva vozila izvršene avansne uplate (120.927 KM) koje je trebalo knjižiti kao potraživanja za dane avanse, jedno vozilo nije ni plaćeno ni isporučeno (70.667 KM), a za jedno djelomično plaćeno vozilo je evidentiran ostatak ugovorene obveze koja je plaćena u 2025. godini (13.819 KM).

Knjiženje neisporučene opreme na sredstva u pripremi nije ispravno i nije u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH kojim je propisano da se na sredstvima u pripremi evidentiraju sva knjiženja investicija u tijeku, odnosno sva ulaganja u izgradnju i stjecanje stalnih sredstava. Po tom osnovu je pozicija opreme u pripremi netočno iskazana za iznos od 205.413 KM.

Za preostali saldo na kontu (70.226 KM) iz Ministarstva je dostavljen dokument iz veleposlanstva u Čikagu da je vozilo isporučeno isti dan kada je potpisan ugovor (30.12.2024. godine) i moglo je biti proknjiženo kao sredstvo na 31.12.2024. godine.

PREPORUKA 24

Potrebno je da Ministarstvo, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigura potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i načela kako bi iskazana salda na bilančnim pozicijama bila točna i odražavala stvarno stanje.

7.3.2. Obveze

Kratkoročne tekuće obveze iskazane su u iznosu od 1.595.690 KM od čega se na obveze prema dobavljačima odnosi iznos od 1.020.348 KM, a obveze prema fizičkim osobama 557.498 KM.

Na kontu obveza prema dobavljačima u sjedištu utvrdili smo kako je iznos iskazan u glavnoj knjizi (679.593 KM) veći za 164.950 KM od iznosa iskazanog u pomoćnoj evidenciji tj. modulu obveza putem kojeg se evidentiraju obveze i plaćanja po računima dobavljača. Navedena razlika između glavne knjige i pomoćne evidencije tijekom popisa nije konstatirana niti obrazložena.

Putem konta obveza prema fizičkim osobama evidentiraju se uplate sredstava građana BiH za poštanske troškove na ime dostave putnih isprava na adresu. Razliku između naplaćenih sredstava i stvarnih troškova poštarine DKP-ovi bi, prema Instrukciji Ministarstva⁴⁵, trebali transferirati na Jedinstveni račun trezora BiH. Na spomenutom kontu je iskazan saldo od 536.793 KM za koji je popisno povjerenstvo konstatiralo kako je potrebno izvršiti uvid u stanje u svakom DKP-u kako bi se utvrdilo da li se ova sredstva redovno transferiraju.

Također smo utvrdili kako je u okviru pozicije kratkoročnih obveza prikazan saldo na dugovnoj strani u iznosu od 27.281 KM koja datiraju iz prethodnih godina. Konta obveza, po računovodstvenim načelima, ne mogu imati dugovna salda te navedeno iskazivanje dovodi u pitanje točnost iskazanih obveza.

Obveze za plaće i naknade prema uposlenima iskazane su u iznosu od 1.390.757 KM. Saldo na kontima obveza za plaće ne odgovara iznosu obveza po obračunu plaće za prosinac 2024. godine, a koji se uobičajeno zatvara prilikom isplate narednog mjeseca. Prilikom provedbe popisa povjerenstvo je konstatiralo kako je potrebno utvrditi osnovanost pojedinih knjiženja.

Na temelju prezentiranog nismo mogli potvrditi točnost iskazanih bilančnih pozicija kratkoročnih tekućih obveza i obveza prema uposlenima.

Razgraničeni rashodi iskazani su u iznosu 443.827 KM. U ovom iznosu evidentirani su razgraničeni ostali rashodi u iznosu od 176.257 KM, sa saldom na dugovnoj strani konta, i

⁴⁵ Broj: 09/3-34-16-20660/13 od 16.7.2013. godine

razgraničeni rashodi za nabavu roba i usluga u iznosu od 620.084 KM po osnovu ugovora za nabavu stalnih sredstava zaključenih do 31.12.2024. godine.

Prema dokumentaciji Ministarstva, dugovni saldo na poziciji razgraničenih rashoda je nastao zbog pogrešnog knjiženja u sustavu prilikom vraćanja sredstava zbog blokiranog žiro-računa dobavljača kome je izvršena uplata po ugovoru. Iako je u pitanju greška koju nije prouzrokovalo Ministarstvo, i ista je ispravljena u 2025. godini, dugovni saldo konta utjecao je na točnost iskazanog iznosa u bilanci stanja.

Na temelju testiranog uzorka nabava vozila u DKP-ovima utvrdili smo kako nije izvršeno rezerviranje po ugovoru za nabavu vozila u Tokiju u iznosu od 69.332 KM, te je netočno iskazana pozicija razgraničenih rashoda za nabavu roba i usluga.

Također smo utvrdili kako još uvijek nije zatvoren iznos od 11.785 KM ukalkuliran 2013. godine u Generalnom konzulatu u Milanu.

PREPORUKA 25

Ministarstvo treba stavke knjižene na kontima razgraničenih rashoda zatvoriti u tijeku godine, a nezatvorene stavke evidentirati kao izvanredni prihod institucija BiH.

7.3.3. Popis sredstava i obveza

Popis sredstava i obveza u Ministarstvu provodilo je više povjerenstava koja su u zapisnicima konstatirala kako je prilikom provedbe popisa bilo kašnjenja u dostavljanju izvješća iz DKP-ova o popisu stalnih sredstava, kako su izvješća o popisu stalnih sredstava nepotpuna, obrazloženja za predloženi otpis su štura ili nisu nikako navedena, kako nisu dostavljene informacije o uzroku i odgovornosti za utvrđeni manjak, informacije u svezi s utvrđenim viškom sredstava su nepotpune, nepostojanje dokumentacije za pojedine stavke potraživanja i obveza, te je manjak stikera viza i putnih listova.

U izvješću Središnjeg popisnog povjerenstva konstatiran je napredak u obilježavanju stalnih sredstava u sjedištu i evidentiranju novonabavljenih sredstava, ali je na temelju analize pojedinačnih izvješća postojala potreba za zaključcima i prijedlozima. Prijedlozi Središnjeg popisnog povjerenstva se odnose na rashodovanja sredstava, evidentiranje viška sredstava, utvrđivanje okolnosti nastalog manjka i u skladu s nalazima pokretanje procedure utvrđivanja odgovornosti za isti, nastavak aktivnosti na utvrđivanju osnovanosti knjiženja na kontima potraživanja i obveza. Provedbom navedenih aktivnosti stvaraju se pretpostavke za pravovremeno evidentiranje promjena na sredstvima i obvezama i adekvatnu pripremu za provedbu popisa u narednoj godini.

PREPORUKA 26

Ministarstvo treba okončati aktivnosti na usuglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obveza u skladu s donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa i utvrđenim rokovima kako bi popis sredstava i obveza za sljedeću godinu bio proveden u skladu s važećim propisima te kako bi bio efikasan i svrsishodan.

Popis stikera viza i putnih listova izvršen na način da se od povjerenstava u DKP zahtijevalo da iskažu početno stanje, zaduženje u tijeku godine, razduženje i konačno stanje na kraju godine. Prilikom popisa su utvrđena odstupanja kod pojedinih DKP-ova⁴⁶ u odnosu na očekivano stanje prema podacima o početnom stanju i broju zaprimljenih i izdanih viza te je po tom osnovu povjerenstvo za popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja vršilo dodatnu analizu. Popisno povjerenstvo je utvrdilo ukupno stanje stikera viza u DKP-ovima i sjedištu Ministarstva na 31.12.2024. godine (bez početnog stanja Veleposlanstvo BiH Aman i Veleposlanstvo BiH Ottawa) i stanje putnih listova na 31.12.2024. godine (bez početnog stanja Veleposlanstva BiH u Otavi).

S obzirom na konstatirane manjkove, Središnje popisno povjerenstvo je predložilo da se utvrde stvarni razlozi manjka stikera viza u Kuvajtu, kao i odgovornost osoba za nastali manjak, da se ispita i utvrdi stvarno stanje stikera viza u Ammanu, te da se kao postpopisna aktivnost dodatno izvrši provjera i verificira navedena informacija u Ottawi i u skladu s tim provedu odgovarajuće aktivnosti.

Navedeno ukazuje na nedostatke u sustavu evidentiranja, izvješćivanja i prezentiranja podataka o raspoloživom stanju stikera viza i putnih listova. Proces obavljanja konzularnih usluga se, prema našim informacijama, u Sektoru za konzularne poslove uglavnom promatra kroz računovodstveni aspekt evidentiranja pristojbe te nedostaje adekvatna koordinacija između organizacijskih jedinica koje su uključene u ovaj proces. Pored toga, nova aplikacija koja se odnosi na konzularne usluge nije u potpunosti implementirana u svim DKP-ovima pa samim tim nije bilo moguće utvrditi postoji li prostor za njeno unapređenje. Pored navedenih nedostataka, mišljenja smo kako je popisno povjerenstvo provelo adekvatne aktivnosti u cilju utvrđivanja odgovara li stvarno stanje stanju po zaduženjima.

U prethodnom razdoblju smo dali preporuku po pitanju pouzdanog praćenja i kontrole nad izdavanjem stikera viza i putnih isprava u cilju unapređenja sustava evidentiranja, izvješćivanja i prezentiranja podataka o raspoloživom stanju ovih dokumenata (redni broj 30/2022 u Tablici 2) te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

Prema Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama za korisnike proračuna institucija BiH na klasi zaliha se evidentiraju zalihe materijala i robe. Ovakav način evidentiranja vrši se u cilju kontrole nad njihovom uporabom, s obzirom na to da se nabavna vrijednost stavlja izravno na rashode.

Stikeri viza i putni listovi se, s računovodstvenog aspekta mogu promatrati kao zalihe materijala koji se evidentiraju unutar klase 2, zaduženjem prilikom nabave i razduženjem prilikom njihovog trošenja.

PREPORUKA 27

Ministarstvo treba nabavu i trošenje obrazaca stikera viza i putnih listova evidentirati putem konta zaliha.

⁴⁶ U DKP Aman se nije moglo utvrditi točno početno stanje stikera viza, u DKP u Kuvajtu je utvrđen manjak tri stikera viza, a DKP u Ottawi je prvobitno dostavio izvješće da nema na stanju stikera viza i putnih listova da bi Središnje popisno povjerenstvo konstatiralo kako ih je Ured za kontrolu diplomatskih i konzularnih poslova Ministarstva vanjskih poslova BiH 25.2.2025. godine obavijestio kako je Veleposlanstvo u Ottawi putem e-maila dostavilo informaciju o pronalasku stikera viza i putnih listova

8. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2024. godinu Ministarstvu je odobreno 520 uposlenih. Na 31.12.2024. godine u Ministarstvu je bilo 480 uposlenih.

Ministarstvo je tijekom 2024. godine nastavilo s unosom podataka o uposlenima u aplikaciju koja je razvijena tijekom 2023. godine, ali do razdoblja obavljanja završne revizije ti podaci nisu bili operativni (nisu bili uneseni svi podaci). Podatke o ukupnom broju uposlenih, o uposlenima koji su obavljali poslove drugih radnih mjesta ili su interno premješteni u sjedištu, na rad u DKP ili vraćeni iz DKP u sjedište preuzeli smo iz obrasca koji je sastavni dio godišnjeg financijskog izvješća (prosječan broj uposlenih i dinamika upošljavanja) te tablica koje je Ministarstvo sačinilo za potrebe obavljanja revizije.

Po pitanju preporuke koju smo dali u prethodnom razdoblju (redni broj 32/2022 u Tablici 2) u svezi s uspostavljanjem evidencije o uposlenima, ocijenili smo kako Ministarstvo poduzima aktivnosti na realizaciji dane preporuke i ista će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

8.1. Eksterni premještaj i izravno preuzimanje državnih službenika

Ministarstvo je primilo u radni odnos pet državnih službenika na temelju eksternog premještaja iz drugih institucija BiH, a jednog državnog službenika je izravno preuzela od entitetskog ministarstva.

Eksterni premještaji su realizirani nakon potpisivanja sporazuma između Ministarstva i institucije u kojoj je državni službenik bio uposlen i rješenja Agencije za državnu službu BiH.

Agencija za državnu službu se u rješenjima poziva na članak 19. stavak 2., članak 32. stavak 2. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine⁴⁷ i na čl. 20. i 22. Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja internih natječaja, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine.

Člankom 19. stavak 2. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH propisano je da, ukoliko nije moguć interni premještaj i interno oglašavanje iz stavka 1. tog članka, institucija pokušava upražnjeno radno mjesto popuniti eksternim premještajem državnog službenika koji je na sličnom položaju u drugoj instituciji. Člankom 20. Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja internih natječaja, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine je navedeno, između ostalog, da se državni službenik koji ispunjava sve posebne uvjete može eksterno premjestiti iz institucije u instituciju.

Ministarstvo nam nije prezentiralo dokaze da je prije eksternog premještaja pokušalo popuniti upražnjena radna mjesta internim premještajem i internim oglašavanjem niti informacije na koji način je utvrdilo da preuzeti državni službenici ispunjavaju sve posebne uvjete, a pored nabrojanog, nismo upoznati ni s načinom izbora institucija iz kojih su eksterno premješteni državni službenici.

⁴⁷ Službeni glasnik BiH, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 i 18/24

Izravno preuzimanje državnog službenika Ministarstvo je izvršilo pozivajući se na članak 32.b Zakona o državnoj službi u institucijama BiH radi popunjavanja radnog mjesta ministar savjetnik u Odsjeku za vizno-pasoške poslove Ministarstva. Nisu nam prezentirane informacije koji su posebni akademski i profesionalni uvjeti koje ispunjava državni službenik za radno mjesto koje je popunjeno zbog kojih se, pored ispunjavanja općih uvjeta, može izravno preuzeti bez oglašavanja odnosno natječaja.

Mada su za navedene eksterne premještaje i izravno preuzimanje donesena rješenja Agencije za državnu službu, mišljenja smo kako nije u potpunosti poštovano i primijenjeno načelo transparentnosti kao jedno od načela koje treba osigurati državna služba.

PREPORUKA 28

U procesu upošljavanja Ministarstvo treba osigurati poštovanje načela transparentnosti.

8.2. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

U Ministarstvu je i tijekom 2024. godine jedan broj državnih službenika, uz poslove svog radnog mjesta, obavljao i poslove drugog radnog mjesta na temelju odluka ministra o prijenosu ovlaštenja. Ukupno 13 državnih službenika je obavljalo poslove upražnjenih radnih mjesta veće razine u odnosu na radno mjesto na koje su uposleni, od čega su tri radna mjesta rukovodećih državnih službenika. Tijekom 2024. godine nije bio raspisan javni oglas za popunjavanje radnih mjesta rukovodećih državnih službenika.

Radna mjesta rukovodećih državnih službenika odnose se na radno mjesto tajnika Ministarstva i dva pomoćnika ministra koja nisu popunjena već duži niz godina. Dva šefa odsjeka od prošle godine obavljaju poslove pomoćnika ministra u Sektoru za bilateralne i multilateralne poslove, a načelnik odjela poslove tajnika ministarstva do popune upražnjenih radnih mjesta.

Preostalih 10 državnih službenika također su obavljali poslove veće razine radnog mjesta od radnog mjesta koje obavljaju (npr. poslove šefa odsjeka je obavljao ministar savjetnik ili prvi tajnik, poslove glavnog inspektora Ureda za kontrolu diplomatskih i konzularnih poslova obavljao je inspektor).

Navedena praksa obavljanja poslova drugog radnog mjesta na temelju ovlaštenja traje već duži niz godina i pored činjenice kako takav način obavljanja poslova nije predviđen postojećim propisima.

Naime, prema članku 31. stavak 1 Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, unapređenje državnih službenika na više radno mjesto u istoj ili drugoj instituciji BiH obavlja se putem internog ili javnog natječaja. Člankom 32. stavak 1. Zakona propisano je da interni premještaj državnog službenika na slično radno mjesto, u skladu s potrebama službe, vrši rukovoditelj institucije, a stavkom 3. da Agencija pravilnikom propisuje uvjete i način obavljanja internih natječaja, internih i eksternih premještaja državnih službenika, uz prethodnu pribavljenu suglasnost Vijeća ministara BiH.

Pravilnikom o uvjetima i načinu obavljanja internih natječajâ, internih i eksternih premješâja državnih službenika u institucijama BiH⁴⁸ definirano je da je institucija dužna obavljati interno oglašavanje i provoditi interni natječaj u slučaju kada postoji upražnjeno radno mjesto na koje se državni službenik može unaprijediti, a prema procjeni institucije postoji najmanje jedan kvalitetan kandidat za unapređenje.

PREPORUKA 29

Ministarstvo je dužno raspoređivanje državnih službenika na upražnjena radna mjesta vršiti u skladu s relevantnim propisima.

8.3. Interni premješâji i unapređenja

Prema podacima Ministarstva, koji su sačinjeni za potrebe obavljanja revizije, u tijeku godine je 26 osoba interno premješteno na druga radna mjesta te je izvršen interni premješâj – unapređenje za 11 uposlenih. Većina internih premješâja odnosi se na raspoređivanje državnih službenika u sjedištu nakon povratka iz DKP-ova.

Odlukom o izuzeću od odredbi Zakona o državnoj službi u institucijama BiH⁴⁹ definirano je da se odredbe članka 31. i 32. Zakona o državnoj službi, po kojim se unapređenja vrše provođenjem internih natječajâ, ne primjenjuju na diplomatsko-konzularno osoblje Ministarstva.

Rješenje o unapređenju, odnosno internom premješâju, donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za državnu službu, a kao razlog se navodi potreba popunjavanja određenog radnog mjesta. Prema Odluci o uvjetima i načinu upućivanja uposlenih u Ministarstvu na rad u DKP uposleni se upućuju na rad u DKP na radno mjesto istog ranga na kojem su raspoređeni u sjedištu, na mjesto višeg ranga za jednu razinu ili na radno mjesto nižeg ranga uz njegovu pisanu suglasnost. Odlukom nije definirano kako se postupa prilikom povratka uposlenih u sjedište koji su raspoređeni na radno mjesto višeg ranga. Uposleni koji se upućuju na viši rang prilikom upućivanja na rad u DKP smatraju se unaprijeđenim te se prilikom povratka raspoređuju na isti rang na kojem su bili u DKP mreži.

Prethodnih godina smo također ukazali na navedenu problematiku i netransparentnost procesa internog premještanja i unapređivanja u Ministarstvu, a kriteriji za raspoređivanje državnih službenika na radna mjesta nakon povratka u sjedište nisu uspostavljeni ni tijekom 2024. godine.

PREPORUKA 30

Preporučujemo Ministarstvu da uspostavi jasne i transparentne kriterije za napredovanje i interno premješâtanje uposlenih.

⁴⁸ Službeni glasnik, broj 62/10

⁴⁹ Broj 06-07-208/27-04 od 19.02.2004.

8.4. Upućivanje uposlenih na rad u DKP

Upućivanje uposlenih Ministarstva u DKP vrši se na temelju Odluke o uvjetima i načinu upućivanja uposlenih u Ministarstvu na rad u DKP⁵⁰, kojom su definirani uvjeti i kriteriji (radno iskustvo, razina poznavanja jednog diplomatskog jezika, poznavanje jezika zemlje prijema, ocjena rada u posljednje dvije godine, procjena stručnosti, kreativnosti, samostalnosti i stvaralačke inicijative uposlenog te doprinosu radu Ministarstva). Ovom odlukom je predviđeno sačinjavanje liste upražnjenih radnih mjesta i mjesta koja bi zbog isteka mandata uposlenih trebala ostati upražnjena u narednoj kalendarskoj godini, objava liste na oglasnoj ploči Ministarstva najkasnije do 31. prosinca i dostavljanje uposlenim na e-mail, objava poziva za iskazivanje interesa za odlazak na rad u DKP na oglasnoj ploči Ministarstva te da uposleni iskazuju interes na odlazak u DKP u pisanoj formi na propisanom obrascu i upućuju na mail naznačen u pozivu za iskazivanje interesa. Odlukom nije definirano na koji način ministar donosi konačnu odluku čime postupak u ovom dijelu nije u potpunosti transparentan.

U 2024. godini nije sačinjena lista upražnjenih radnih mjesta, a uposleni su obaviješteni elektroničkim sredstvima komunikacije o postojanju upražnjenih radnih mjesta za veći broj DKP-ova.

Ministarstvo je pripremio prijedlog internog pravilnika o upućivanju uposlenih na rad u DKP mrežu za koji su u razdoblju obavljanja završne revizije vršene interne konzultacije.

U svezi s preporukom iz prethodne godine da se postupak upućivanja uposlenih u DKP mrežu vrši na transparentan način, u skladu s propisanim kriterijima (redni broj 37/2022 u Tablici 2) cijenimo da Ministarstvo poduzima aktivnosti koje će biti predmetom praćenja i u narednom razdoblju.

8.5. Ugovori o djelu

Ostvareni izdaci po ovom osnovu sa 31.12.2024. godine u sjedištu Ministarstva iznose 217.578 KM i za 37.105 KM su veći u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Mjesečni iznosi naknada isplaćivani su za 43 izvršitelja u rasponu od 182 do 1.500 KM.

Ministarstvo je i u 2024. godini nastavilo s praksom angažiranja vanjskih suradnika u sjedištu putem ugovora o djelu za obavljanje redovitih poslova iz djelokruga Ministarstva. Uvidom u pojedinačne ugovore o djelu i izvješća o radu može se zaključiti kako se radi o poslovima koji odgovaraju sistematiziranim radnim mjestima te su za određene poslove ugovori sklapani par mjeseci u kontinuitetu.

Prema Zakonu o obveznim odnosima ugovor o djelu se potpisuje s fizičkom osobom za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu, te stoga predmet ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji se obavljaju u kontinuitetu niti poslovi sistematiziranih radnih mjesta. I dalje smatramo kako je praksa angažiranja osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje redovitih poslova neprihvatljiva za javni sektor te kako je ovakav angažman prihvatljiv u izuzetnim slučajevima i to za konkretne poslove koji se javljaju povremeno, u skladu sa zakonskim propisima koji reguliraju oblast obveznih odnosa.

⁵⁰ Odluka broj 09-02-2-36517/22 od 27.09.2022. godine

PREPORUKA 31

Ministarstvo treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematiziranih radnih mjesta.

9. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je donijelo i objavilo Plan javnih nabava za 2024. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama Bosne i Hercegovine.⁵¹

Analizom plana nabava i provedenih postupaka nabava uočili smo kako su određene nabave kasno planirane i pokrenute. Tako su pojedine usluge planirane za pokretanje u razdoblju siječanj – ožujak, a pokrenute su znatno kasnije (nabava usluga servisiranja pokrenuta u listopadu 2024. godine, a usluge tiskanja pokrenute u drugoj polovini kolovoza).

PREPORUKA 32

Ministarstvo je dužno postupke nabava pokretati i provoditi u skladu s Planom nabava i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora.

Ministarstvo je 15.4.2024. godine usvojilo novi Pravilnik o javnim nabavama u sjedištu koji je stupio na snagu danom donošenja. U istom su jasno precizirane obveze svih organizacijskih jedinica u postupcima javnih nabava, a posebno rokovi za pokretanje postupaka.

Prema prezentiranim podacima⁵², Ministarstvo je u 2024. godini provelo 51 postupak javnih nabava. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo 13 otvorenih postupaka u vrijednosti od 482.598 KM, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od 57.000 KM i 10 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 131.407 KM. Ministarstvo je putem izravnog sporazuma izvršilo nabave u vrijednosti od 98.749 KM.

Revizijom procedura javnih nabava iz uzorka utvrđena su odstupanja od zadanih kriterija kako slijedi:

9.1. Nabava usluga otklanjanja kvarova na sustavu hlađenja u objektu Ministarstva

Ministarstvo je u kolovozu 2024. godine pokrenulo pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabave usluga otklanjanja kvarova na sustavu hlađenja uz pozivanje na članak 21. stavak 1. točka d) Zakona o javnim nabavama. Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 40.000 KM bez PDV-a prema kriteriju najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. U obrazloženju odluke Ministarstvo navodi da se ugovorno tijelo odlučilo na taj postupak zbog žurnosti rješavanja problema sustava hlađenja u objektu Ministarstva u razdoblju izrazito visokih temperatura, a kako bi se omogućili uvjeti za neometano obavljanje poslova od strane uposlenih.

⁵¹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14, 59/22 i 50/24

⁵² Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

Kvar je konstatiran u lipnju 2024. godine prilikom redovitog servisa od strane izabranog dobavljača koji je obavljen prilikom sezonske promjene rada (zima/ljeto) u tijeku lipnja, kada počinje sezona hlađenja. Sustav hlađenja nije bilo moguće staviti u funkciju zbog nedostatka rashladnog tijela, a kvar tehnički nije bilo moguće utvrditi tijekom zimske sezone dok je sustav bio podešen na grijanje. Nakon provedenog dijagnosticiranja kvara od strane drugog dobavljača koji je izabran nakon istraživanja tržišta u postupku izravnog sporazuma, Ministarstvo se odlučilo za provedbu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavi s ponuđačem koji je dijagnosticirao kvar. U fazi istraživanja tržišta kontaktirana su još dva ponuđača koja su zahtijevala avans u iznosu 100 %, duži rok izvođenja radova i upitnu garanciju izvedenih radova.

Na temelju dostavljene ponude, koja nije uvezana niti numerirana, s ponuđačem je 11.9.2024. godine zaključen ugovor u vrijednosti od 39.000 KM (bez PDV-a). Ugovorena je realizacija ugovora u razdoblju od 25 radnih dana računajući i subote u razdoblju izvršenja usluga, te obvezu izabranog dobavljača da u roku od pet dana od dana obostranog potpisa ugovora dostavi garanciju za dobro izvršenje ugovora u visini 10 % vrijednosti ugovora. Ponuđač je obavijestio Ministarstvo kako nije u mogućnosti dostaviti bankarsku garanciju u ugovorenom roku jer ga je banka obavijestila da je za izdavanje garancije potrebno 20 dana, te je ponudio opciju da Ministarstvo zadrži 10 % ukupnog iznosa ugovora godinu dana – do isteka garancije za navedene usluge (retencija). Ministarstvo je prihvatilo prijedlog ponuđača i sačinjen je aneks ugovora koji je u Ministarstvu potpisan 19.9.2024. godine, a testiranje sustava je izvršeno 09.10.2024. godine.

Ministarstvo nije razmatralo mogućnost provedbe redovitog postupka za otklanjanje kvara na sustavu hlađenja, a na temelju prethodno navedenog može se zaključiti da je provedba pregovaračkog postupka iz razloga žurnosti izgubila smisao jer je u listopadu, kada je obavljeno testiranje sustava hlađenja i puštanje u rad bila bespotrebna funkcija sustava hlađenja u objektu.

Tijekom revizije nam nije prezentiran zapisnik o izvršenim uslugama kojim bi Ministarstvo, kao naručilac, potvrdilo da su usluge izvršene i da je sustav hlađenja u objektu uspostavljen. Prezentiran je samo radni nalog izvršitelja s datumom 9.10.2024. godine u kom je navedeno da je izvršeno punjenje sustava, testiranje, kontrola i puštanje u rad, ali isti nije potpisan i od strane Ministarstva.

PREPORUKA 33

Ministarstvo je obvezno da dosljedno primjenjuje Zakon o javnim nabavama i postupak iz razloga krajnje žurnosti provodi u okolnostima kojima se opravdava izuzetna žurnost, uz pravodobno planiranje nabava.

9.2. Nabava usluga interneta

Ministarstvo za potrebe sjedišta plaća mjesečni zakup rezervnog internet linka kapaciteta 30 Mbps. Faktura u iznosu od 1.551 KM sa PDV-om za usluge rezervnog internet linka se realizira na temelju ugovora zaključenog 2008. godine. Ugovoreni kapacitet od 4 Mbps nije mijenjan

novim ugovorom niti Aneksom ugovora, nego je ponuđač samostalno povećavao kapacitet predmetnog linka. Neprovođenje procedure nabave internet usluga može biti neekonomično.

PREPORUKA 34

Ministarstvo treba provoditi proceduru nabave usluga interneta i zanoviti stare ugovore.

9.3. Nabave u DKP-ovima

Nabave u DKP-ovima regulirane su Pravilnikom o ugovorima koji se dodjeljuju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama⁵³ kojim je reguliran i način izvješćivanja o zaključenim ugovorima putem godišnjeg obavještenja o dodjeli ugovora. Prema izvješću koje nam je dostavljeno, u DKP-ovima je proveden 131 postupak nabava nakon čega su zaključeni ugovori u vrijednosti od 1.336.991 KM bez PDV-a.

Ministarstvo je za potrebe DKP-ova izvršilo nabavu 16 vozila u iznosu od 1.081.005 KM, od čega je jedno vozilo u iznosu od 70.000 KM nabavljeno iz donatorskih sredstava za veleposlanstvo u Kuvajtu.

Nedostaci u provedenim procedurama se odnose na sljedeće:

- Kod nabave vozila u generalnom konzulatu u Istanbulu konstatirali smo kako je ugovor o nabavi potpisan prije dostavljanja mišljenja Pravobraniteljstva BiH (ugovor potpisan 25.10.2024., a mišljenje Pravobraniteljstva od 29.10.2024. zaprimljeno na protokolu 1.11.2024. godine). Pored toga, vozilo je evidentirano kao stalno sredstvo prije nego je isporučeno (knjiženje izvršeno sa 31.10.2024. godine, a isporuka izvršena 8.11.2024. godine).
- U veleposlanstvu u Ljubljani pribavljene su tri ponude od kojih je jedna bila veća od planiranog iznosa za nabavu, ali nije odbačena kao neprihvatljiva. Navedeno nije utjecalo na konačan izbor jer je izabrana ponuda s najnižom cijenom.

Ostali nedostaci u svezi s nabavom vozila se odnose na način evidentiranja na kontima opreme u pripremi i razgraničenjima, što je detaljnije opisano u točkama 7.3.1. (Sredstva) i 7.3.2. (Obveze).

PREPORUKA 35

Nabave u DKP-ovima trebaju biti realizirane u skladu s važećim propisima koji reguliraju oblast nabava.

⁵³ Pravilnik Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, broj 84/15)

9.4. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma

Nabava usluga brze pošte pokrenuta je u razdoblju kada je planirana (ožujak 2024. godine), ali zbog obustave postupka na temelju uložene žalbe nije na vrijeme okončalo predmetnu nabavu, što je za posljedicu imalo da su se jedan period usluge slanja brze pošte odvijale bez zaključenog ugovora. Ministarstvo je prethodni ugovor zaključilo 19.4.2022. godine na razdoblje od dvije godine, a nakon isteka ugovora Ministarstvo je za slanje pošiljki koristilo usluge ponuđača od kog su pribavljene cijene tijekom istraživanja tržišta od ponuđača koji je sudjelovao u postupku i s kojim je po okončanju postupka zaključio okvirni sporazum (koji iznos usluga je bio u tom razdoblju).

Zbog kasnog pokretanja procedure za usluge servisiranja vozila, izdaci za servisiranje službenih vozila iz programa VW i Škoda su, od ožujka 2024. godine, realizirani bez važećeg ugovora s dobavljačima. S obzirom na navedeno, konstatirali smo kako ugovorno tijelo nije imalo mogućnost kontrole fakturiranih iznosa za održavanje spomenutih vozila, tj. nije osiguralo nikakve jasne parametre na temelju kojih bi moglo pratiti točnost fakturiranih stavki.

Također smo konstatirali kako je za usluge nabave uredskog materijala procedura pokrenuta 11 dana prije isteka okvirnog sporazuma te je novi okvirni sporazum potpisan u rujnu 2024. godine, odnosno pet mjeseci nakon isteka prethodnog okvirnog sporazuma.

PREPORUKA 36

Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu isteka ugovora i pravodobnog pokretanja novih procedura javnih nabava te kontrole fakturiranih cijena.

Kod praćenja realizacije ugovora i okvirnih sporazuma konstatirali smo kako za uredski materijal nije uspostavljeno količinsko već samo financijsko praćenje, što utječe na kvalitetno planiranje i pravodobno pokretanje novih procedura javnih nabava. Sličnu situaciju smo uočili i kod praćenja realizacije prethodnog ugovora za gorivo, ali je nakon zaključivanja novog okvirnog sporazuma (30.4.2024. godine) Ministarstvo uspostavilo praćenje i količinski i vrijednosno.

PREPORUKA 37

Ministarstvo treba, osim financijskog, uspostaviti i količinsko praćenje zaključenih ugovora što će biti temelj za kvalitetnije planiranje u narednom razdoblju.

10. IT REVIZIJA

Internetska stranica

Ministarstvo je donijelo Odluku o načinu funkcioniranja internetske stranice Ministarstva, koja propisuje objavu podataka na istoj. Konzularne informacije se većim dijelom nalaze na internetskoj stranici sjedišta, a specifični obrasci se nalaze na internetskim stranicama veleposlanstava i konzulata. U procesu revizije je uočeno kako neka predstavništva nemaju svoje internetske stranice kao i da se određeni sadržaji (informacije o osoblju u veleposlanstvima i konzulatima i sl.) ne objavljuju pravodobno. Na temelju prikupljenih

informacija iz Odsjeka za informiranje uočeno je da 22 diplomatsko-konzularna predstavništva i 5 misija nemaju internetsku stranicu. Nedostatak internetskih stranica generalnih konzulata ograničava mogući pristup informacijama koje su od interesa za korisnike usluga konzulata.

United Nations Development Program (UNDP) kroz projekat digitalne transformacije javnog sektora u BiH surađuje s Ministarstvom. U ostvarenoj komunikaciji Ministarstvo je izrazilo potrebu za implementacijom nove internetske stranice za sjedište kao i potrebu dizajniranja internetskih stranica za DKP mrežu radi bolje komunikacije s građanima i javnošću. UNDP je započeo projekat izrade internetskih portala za institucije BiH, pa tako i za Ministarstvo uključujući i sve DKP-ove. U skladu s urađenim prototipom dana je suglasnost na dizajn za internetske stranice sjedišta i diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH. U tijeku su projektne aktivnosti implementacije novih internetskih stranica.

Po pitanju kreiranja internetskih stranica dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (broj 32/23 u Tablici 2), te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku, a što će biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

11. SUDBENI SPOROVI

Radni sporovi u DKP-ovima: Ranije pokrenuti sporovi protiv Ministarstva radi potraživanja iz radnog odnosa osoba angažiranih na temelju ugovora o djelu u veleposlanstvima BiH su okončani, a, prema evidencijama Ministarstva, nema novih sporova pokrenutih po ovom osnovu.

U tijeku 2024. godine, u skladu s važećim Pravilnikom o unutarnjem ustroju Ministarstva, u DKP-ovima su se i dalje mogli putem ugovora o djelu angažirati državljani zemlje prijema na radnim mjestima za koja je predviđeno da se mogu popunjavati lokalnim osobljem, a koji su za posljedicu imali određene sudbene sporove. Ministarstvo je izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustroju, u tijeku 2024. godine, uputilo na usvajanje Vijeću ministara BiH te se na usvajanje istog čeka.

PREPORUKA 38

Preporučujemo Ministarstvu da, kod angažmana stranih državljana u DKP-ovima, ima u vidu i zakonske odredbe iz oblasti radnog prava zemlje domaćina te izbjegne moguće sudbene sporove pred stranim sudovima.

Pitanje prava vlasništva nad objektom – sjedištem Ministarstva

U tužbi JP Željeznice FBiH protiv Ministarstva radi utvrđivanja prava vlasništva, Pravobraniteljstvo BiH je, kao zastupnik Ministarstva po zakonu, 16. 2. 2024. godine, podnijelo urgenciju za rješavanje po žalbi izjavljenoj na rješenje Općinskog suda u Sarajevu iz 2021. godine kojim je JP Željeznice FBiH upisan kao vlasnika objekta i zemljišta ispod objekta u kojem je smješteno Ministarstvo. Nakon upućene urgencije, te zahtjeva za žurno postupanje, Općinski sud u Sarajevu nije donio odluku u predmetnoj pravnoj stvari.

Istovremeno, pred Općinskim sudom u Sarajevu i dalje se vodi parnični postupak po tužbi JP Željeznice FBiH protiv BiH, Ministarstva vanjskih poslova radi naknade štete. JP Željeznice FBiH su u kontinuitetu, u tijeku cijele 2024. godine, isporučivale Ministarstvu račune za korištenje

prostorija koje je Ministarstvo vraćalo uz napomenu kako je sudbeni postupak i dalje u tijeku, osporavajući pravo vlasništva JP Željeznica FBiH na predmetnoj nepokretnosti. U tijeku 2024. godine tužitelj se obraćao Ministarstvu zahtjevom za mirno rješavanje spora, odnosno žurnog dogovora o utvrđivanju sporazuma o uvjetima i načinu korištenja dijela zgrade. Ministarstvu su dostavljene i fakture za porezne obveze izdane od strane Uprave za neizravno oporezivanje BiH uz stav kako je nesporno uživanje usluge zakupa od strane Ministarstva, te u skladu s tim terete JP Željeznica za dodatno utvrđenu obvezu na ime PDV-a u ukupnom iznosu od 252.435 KM za razdoblje obuhvaćeno kontrolom (od 1.11.2021. godine do 30.3.2024. godine). Željeznice također navode kako dodatno utvrđena obveza za izlazni PDV u iznosu od 252.435 KM odgovara ukupnom iznosu potraživanja JP Željeznica prema Ministarstvu u iznosu od 1.484.913.68 KM za pruženu uslugu zakupa za spomenuto razdoblje. Ministarstvo je u kontinuitetu vršilo korespondenciju sa zakonskim zastupnikom po zakonu povodom navedene pravne stvari.

Po navedenom pitanju dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka broj 29/2021), te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacije iste u tijeku, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

12. OSTALO – REVIZIJA DKP-ova

Procesom revizije obuhvatili smo poslovanje u veleposlanstvima Bosne i Hercegovine u Berlinu, Kopenhagenu, Atini, Bukureštu i Sofiji, OSCE misiji u Beču i misiji BiH pri NATO u Bruxellesu. Nakon obavljene revizije dostavili smo Ministarstvu pisma o nalazima i preporukama revizije, s napomenom da se ista dostave i revidiranim DKP-ovima.

Nalazi i nedostaci (zbrojno za sve DKP-ove) odnose se na način praćenja realizacije rashoda i izvršenja proračuna u DKP-ovima čije knjiženje se vrši u sjedištu, bilančne pozicije (kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja, stalna sredstva i obveze) te konzularno poslovanje.

13. KOMENTARI MINISTARSTVA NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo je, u ostavljenom roku, dostavilo komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu. U svojim komentarima, Ministarstvo je dalo osvrt na preporuke revizije u svim poglavljima izvješća.

U većini komentara, Ministarstvo je ponovilo obrazloženja koja su već bila iznesena tijekom procesa revizije i koja su uzeta u obzir prilikom sačinjavanja Nacrta izvješća. Također su navedene aktivnosti koje je Ministarstvo već poduzelo ili namjerava poduzeti u narednom razdoblju, a koje će biti predmet ocjene u narednom ciklusu revizije.

Ministarstvo je izrazilo neslaganje s određenim nalazima i preporukama Ureda za reviziju (preporuke br. 7, 8, 14, 21, 28, 29, 33 i 34). Kako u privitku komentara nisu dostavljeni novi dokazi ili činjenice koje nisu već bile poznate tijekom izrade Izvješća, navedene komentare i obrazloženja nismo prihvatili.

Djelomično je prihvaćen komentar koji se odnosio na točku 7.1.2. „Donacije – transferi iz inozemstva“, te je rečenica koja prethodi preporuci dopunjena tako da odgovara utvrđenom činjeničnom stanju.

U ostalim dijelovima tekst ovog Izvješća je u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu nepromijenjen.

Detaljna pojašnjenja svih komentara dana su u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji, koji je dostavljen rukovodstvu Ministarstva uz konačno Izvješće o obavljenoj reviziji za 2024. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2024. godinu obavili su: Snježana Baštinac – vođa tima, Ivana Jurčević – član tima, Osman Pačuka – član tima, Aida Selimović – član tima i Ivona Beus – član tima, Slaviša Vuković – član tima, Sadmir Teskeredžić – član tima i Jovana Jošilo – član tima.

Snježana Baštinac, vođa tima i rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju je u međuvremenu penzionisana.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Nataša Avdalović, v. r.

Broj: 04-16-1-835/25

Prilozi

Prilog I – Pregled prihoda i primitaka za 2024. godinu

Prilog II – Pregled rashoda budžeta za 2024. godinu

Prilog III – Bilans stanja na 31.12.2024. godine

Pregled prihoda i primitaka za 2024. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	9.017.000	0	9.017.000	10.295.601	114
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	9.017.000	0	9.017.000	10.295.601	114
Novčane kazne (neporezne prihode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	175.726	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija – donacije iz inostranstva	0	0	0	175.726	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	81.628	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	81.628	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	9.017.000	0	9.017.000	10.552.955	117

Pregled rashoda budžeta za 2024. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	65.271.000	-100.000	65.171.000	56.537.653	87
Bruto plaće i naknade	34.902.000	-900.000	34.002.000	28.447.538	84
Naknade troškova zaposlenih	12.997.000	0	12.997.000	11.774.518	91
Putni troškovi	1.365.000	0	1.365.000	1.104.636	81
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	1.200.000	0	1.200.000	950.167	79
Izdaci za energiju i komunalne usluge	1.874.000	280.000	2.154.000	1.777.198	83
Nabavka materijala	538.000	0	538.000	311.661	58
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	642.000	0	642.000	416.243	65
Unajmljivanje imovine i opreme	6.479.000	0	6.479.000	6.153.120	95
Izdaci za tekuće održavanje	526.000	169.000	695.000	651.016	94
Izdaci za osiguranje	500.000	97.000	597.000	577.646	97
Ugovorene i druge posebne usluge	4.248.000	254.000	4.502.000	4.373.911	97
2. Kapitalni izdaci	2.138.000	81.628	2.219.628	1.762.692	79
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	1.876.000	81.628	1.957.628	1.588.998	81
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	262.000	0	262.000	173.694	66
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	67.409.000	-18.372	67.390.628	58.300.345	87
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	16.222.451	16.222.451	325.627	2
Adaptacija objekta uu Londonu	0	18.695	18.695	16.269	87
Rekonstrukcija i opremanje objekta za potrebe DKP BiH u Beču		2.007.294	2.007.294		0
Sanacija grijanja u Briselu		678	678		0
Adaptacija objekta uu Madridu		148.044	148.044		0
Opremanje objekata u Zagrebu, Londonu, Oslu, Madridu i Budimpešti		95.979	95.979		0
Adaptacija objekta u Budimpešti		420.571	420.571	287.202	68
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Crnoj Gori- Podgorica		31.190	31.190	22.155	71
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Sjevernoj Makedoniji – Skopje		1.500.000	1.500.000		0
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Rimu i Vatikanu		5.000.000	5.000.000		0
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Njujorku		7.000.000	7.000.000		0
6. Novčane donacije	0	188.227	188.227	181.145	96

Donacija za finansiranje redovnog rada Ambasade BiH u Ankari	0	12.501	12.501	12.501	100
Donacija za finansiranje rada Ambasade BiH u Kuvajtu		175.726	175.726	168.644	
7. Programi posebne namjene	0	6.267.770	6.267.770	0	0
Kupovina objekata za potrebe DKP BiH	0	6.267.770	6.267.770	0	0

8. Ukupno (4+5+6+7)	67.409.000	22.660.075	90.069.075	58.807.117	65
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------

Bilans stanja na 31.12.2024. godine

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Opis	31.12.2024.	31.12.2023.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	13.315.902	12.401.947	107
Novčana sredstva	9.092.478	7.989.610	114
Kratkoročna potraživanja	521.512	737.851	71
Kratkoročni plasmani	1.522.686	1.529.506	100
Interni finansijski odnosi	170.352	225.773	75
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	2.008.874	1.919.207	105
2. Stalna sredstva	60.120.875	57.574.162	104
Stalna sredstva	87.987.032	83.997.320	105
Ispravka vrijednosti	27.866.157	26.423.158	105
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	60.120.875	57.574.162	104
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	73.436.777	69.976.109	105
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	3.449.023	5.456.329	63
Kratkoročne tekuće obaveze	1.595.690	2.728.701	58
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	1.390.757	1.525.943	91
Interni finansijski odnosi	18.679	18.800	99
Kratkoročna razgraničenja	443.896	1.182.885	38
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	60.121.325	57.578.665	104
Izvori sredstava	60.121.325	57.578.665	104
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	63.570.348	63.034.994	101